

Richardi Crashawi

POEMATTA

ET

EPIGRAMMATA,

Quæ scripsit Latina & Græca,

Dum *Anla Pemb.* Alumnus fuit,

Et

Collegii *Petrensis* Socius.

Editio Secunda, Auctior & emendatior.

Εἶρεσαν εὐμαδίης πινυτόφρονι, ἣν ὁ Μελιχρὲς
Ἦσκησεν, Μουσῶν ἀμμιγα καὶ Χελτῶν. Ἀνδρ.

CANTABRIGIÆ,

Officina *Joan. Hayes*, Celeberrimæ Academiæ
Typographi. 1670.

Richardi Crassani

POEMATA

ET

EPICRAMATA

Quae scripta sunt a Crasso

Domitio Crasso Romano

Et

Collegii Praetoris Sociis

Edidit Secundus, Auctor & emendator

CANTABRIGIAE

Officina Typographica

REVERENDO ADMODUM

VIRO

BENJAMINO LANY

SS. Theologiae Professori,

Ante Pembrockianae Custodi dignissimo,

ex suorum minimis

minimus

R. CRASHAW

custodiam coelestem

P.

SUns est & florum fructus, quibus fruimur, si non utiliùs, delicatiùs certe. Neque etiam rarum est quòd ad spem veris, de se per flores suos quasi pollicentis, adulteris atini, ipsiùsq; adeo Autumni exigamus fidem. Ignoscas igitur (vir colendissime) properanti sub ora Apollinis sui, primæq; adolescentiæ lasciviæ cunctanti Musæ. Teneræ ætatis flores adfert, non fructus seræ: quos quidem exigere ad seram illam & sobriam maturitatem, quam in fructibus expectamus meritò, durum fuerit; forsàn & ipsa hæc præcoci importunitate suâ placituros magis: Tibi præsertim quem paternus animus (quòd fieri solet) intentum tenet omni suæ spei diluculo, quòd tibi de tuorum indole promittas aliquid. Ex more etiam eorum, qui in præmium laboris sui prætiùmq; patientiæ festini, ex iis quæ severunt ipsi & excoluerunt, quicquid est flosculi promissum, primâ quasi verecundiâ anras & apertum Jovem experientis arripiunt avidè, saporémq; illi non tam ex ipsius ipdole & ingenio quàm ex animi

fui affectu, foventis in eo curas suas & spes, af-
fingunt. Patere igitur (reverende Custos) hanc
tibi ex istiusmodi floribus corollam necti; conviva-
lem vero Ines aliter passuram Sidas illud oris tui
auspicatissimum, nisi (quâ est etiam amœnitate)
remissiore radio cum se reclinat, & in tantum de
se demit. Neque sanè hoc descriptionis genere (mo-
dò partes suas satis præstiterit) quid esse potuit
otio Theologico accommodatius, quo nimirum res
ipsa Theologica Poeticâ amœnitate delinita maje-
statem suam venustate commendat. Hoc demum
quicquid est, amare tamen poteris; & voles, scio:
non ut magnum quid, non ut egregium, non ut te
dignum denique, sed ut tuum: tuum summo jure;
utpote quod è tua gleba, per tuum radium, in ma-
num denique tuam evocatum fuerit. Quod restat
hujus libelli satis, exorandus es igitur (virespecta-
tissime) ut quem sinu tam facili privatum excepisti,
cum jam ore magis publico alloquentem te non asper-
neris. Stes illi in limine, non auspicium modo su-
um, sed & argumentum. Enimvero Epigramma
sacrum tuus ille vultus vel est, vel quid sit docet; ubi
nimirum amabili diluitur severum, & sanctum suavi
demulcetur. Pronum me vides in negatam mihi pro-
vinciam; laudum tuarum, intelligo: quas mihi cum
modestia tua abstulerit, reliquum mihi est necessario
ut sim brevis; imò vero longus nimium; utpote cui
argumentum istud abscissum fuerit, in quo unice po-
teram, & sine tædio, prolixus esse. Vale, viro-
rum ornatissime, neque dedigneris quod colere ap-
deam Genii tui serenitatem supplex tam tenuis, &
(quoniam numen quoque hoc de se non negat) amare
etiam. Interim verò da veniam Musæ in tantum
sibi non temperanti, quin in hanc saltem laudis
tuæ partem, quæ tibi ex rebus sacris apud nos or-
natis

natis mericissima est ; istiusmodi carmine involare au-
la sit , qualicumque ,

Salve , alme custos Pierii gregis :
Per quem erudito exhalat in otio ;
Sen frigui nati capiet antri ;
Sive foveam nitidosque soles.

Non ipse custos pulchrior indias
Egit sub umbras Aemonios greges ;
Non ipse Apollo notus illis
Lege sua meliore canna.

Tu si sereno desoculo frui ,
Sunt rura nobis , sunt iuga , sunt aqua ,
Sunt plectra dulcium sororum ;
(Non alio mihi nota Phœbo)

Te dante , castos composuit finus ;
Te dante , mores sumpsit ; & in suo
Videnda vultu pulveremque
Religio cineremque nascit.

Stat cincta dignâ fronde decens caput :
Suosque per te fassa palam Deos ,
Comisque , Diva , vestibulisque
Ingenium de dit ordinemque.

Jamque ecce nobis amplior es modò
Majorque cerni. Quale jubar tremis
Sub os ! veretundis que quantâ
Mole sui Genius laborat !

Jam qui serenat it tibi per genas ,
Majore cælo Sidus habet suum ;

*Majorque circum inspidata
Ora comit tua flos dici*

*Stat causa. Nempe hanc ipse Deus, Deus,
Hanc ara, per te pulchra, diem tibi
Tuam refundit, obvioque
It radio tibi se colenti.*

*Ecce, ecce! sacro in limine, dum pio
Mulsimq; prono poplite amas humum,
Alia via annunt ab alto;
Et refluix tibi plaudit alio*

*Pulchra intalescens officio, puer
Quicunq; crispo fidere crinium,
Vultuque non satente terram,
Curris ibi rosens satelles.*

*Et jure. Nam cum fana tot inviis
Marent ruinis, ipsaq; (ceu preces
Manusque non decora supplex,
Tendas) opem rogat, heu negatam!*

*Tibi ipsa voti est ara sui rea.
Es solvet. O quam semper apud Deum
Listabis illum, cujus ara
Ipse preces prius audiisti!*

Venera-

Venerabili viro Magistro Tournay,
Tutori suo summè observando.

M Effis inamavit Cereri jam quarta capillos;
Vitis habet Bacchum quarta corona sua,
Nostra ex quo, primis pluma vix alba pruinis,
Ausatuo Musa est nidificare sinu.
Hic nemus, hic soles, & calum mitius illi:
Hic sua quod Musis umbra vel aura dedit.
Sedit ibi secunda malus quid moverit Ausler,
Qua gravis hybernium vexerit ala Jovem.
Nescio quo interea multum tibi marmure nota est:
Nempe sed hoc poteras murmur amare tamen.
Tandem ecce (ben simili de prole puerpera) tandem
Hoc tenero tenera est pignore facta parens.
Jamq; meam hanc sobolem (rogo) quis finus alter habe-
Quis mihi tam noti nempe teporis erat? (res?
Sed quoq; & ipsa Meus (de te) meus, improba, tutor
(Quam primum potuit dicere) dixit, erit.
Has ego legitima, nec lavo fidere nata
Non puto degeneres indolis esse notas;
Nempe quod illa suo patri tam semper apertos,
Tam semper faciles nôris adire sinus.
Ergo tuam tibi sume: tuas eat illa sub alas:
Hoc quoque de nostro, quod tuearis, habe.
Sic qua Suada tuo fontem sibi fecit in ore,
Sancto & securo malle perennis eat.
Sic tua, sic nullas Siren non mulceat aures,
Aula cui plausus & sua ferta dedit.
Sic tuus ille (precor) Tagus aut eat obice nullo,
Aut omni (quod adhuc) obice major eat.

Ornatissimo viro Præceptori suo co-
lendissimo, Magistro Brook,

O Mibi qui nunquam nomen non dulce fuisti
Tunc quoq; cùm domini fronte timendus eras!
Ille ego pars vestri quondam intactissima regni,
De nullo virga nota labore tua,
Do tibi quod de te per secula longa queretur
Quod de me nimium non metuendus eras:
Quod tibi turpis ego torpentis inertia sceptri
Tam ferula tulerim mitia jura tua.
Scilicet in foliis quicquid peccabitur istis,
Quod tua virga statim vapulet, illud erit.
Ergo tibi hac panas pro me mea pagina pendat.
Hic agitur virga res tibi multa tua.
In me igitur quicquid nimis illa pepercerit olim,
Id licet in fortu vindicet omne meo.
Hic tuus inveniet satis in quo saeviat unguis,
Quodq; verni docto trans obeliscus eat.
Scilicet hac mea sunt; hac quæ mala scilicet: ô si
(Quæ tua nempe forent) hic meliora forent!
Qualiacunq;, summò nòrunt hac flumina fontem.
(Nilus ab ignoto fonte superbus eat)
Nec certè nihil est quàm quis sit origine. Fontes
Esse solent fluvii nomen honòrque sui.
Hic quoq; tam parvus (de me mea secula dicant)
Non parvi soboles hic quoq; fontis erat.
Hoc modo & ipse velis de me dixisse, Meorum
Ille fuit minimus. Sed fuit ille meus,

In Picturam Reverendissimi Episcopi,
D. Andrews.

HÆc charta monstrat, Fama quem monstrat magis,
Sed & ipsa necdum fama quem monstrat satis,
Ille, Ille totam solus implevit Tubam,
Tot ora solus domuit & famam quoque
Fecit modestam: mentis ignea pater,
Agilq; radio Lucis aeterna vigil,
Per alta rerum pondera indomito Vagus
Cucurrit animo; quippe naturam ferox
Exhaust ipsam, mille Patus Artibus,
Et mille Linguis ipse se in gentes procul
Variavit omnes, fustq; toti simul
Cognatus orbi; sic sacrum & solidum jubar
Saturumq; cælo pectus ad patrios Libens
Porrexit ignes: hæc eum (Lector) vides,
Hæc (ecce) chartâ, O utinam & audires quoque!

Votiva Domus Petrensis pro
Domo Dei.

UT magis in Mundi votis, Aviumq; querelis
Jam veniens solet esse Dies, ubi cuspide primâ
Palpitat, & roseo Lux prævia ludis ab ortu;
Cum nec abest Phœbus, nec Eois latius habenis
Totus adest, volucrumq; procul vaga murmura multet:

Nos ita; quos nuper radiis afflavit honestis
Religiosa Dies; nostriq; per atria Cali
(Sacra Domus nostrum est Cælum) jam lucet enellâ
Libat adhuc trepidæ Fax, nondum firma Diei;
Nos ita jam exercet nimii impatientia Voti,
Spēq; sui propiore premit.

—Quis

— Quis pectora tanti
Tendit amor Capti ! Desiderio quàm longo
Lentæ spes inbiant ! Domus ô dulcissima rerum !
Plena Deo Domus ! Ah, Quis eris, Quis (dicimus) Ille
(O Bonus, ô Ingens meritis, ô Proximus ipsi,
Quem vocat in sua Dona, Deo !) quo vindice totus
Excutiant Tenebras hæc Sancta Crepuscula ? —

— Quando
Quando erit, ut tenera Flos ben tener ille Dici,
Qui velut ex Oriente suo jam Altaria circum
Lambit, & ambiguo nobis procul annuit astro,
Plenis se pandat foliis, & Lampade totâ
Letus (ut è medio cùm Sol micat aureus axe)
Attonitam penetrare Domum jam possit adulto
Sidere, nec dubio Pia Mœnia mulceat ore ?

Quando erit, ut Convexa suo quoque pulchra sereno
Florescant, roseôq; tremant Laquearia risu ?
Quæ nimis informis tanquam sibi conscia frontis
Perpetuis jam se lustrant lacrymantia guttis.

Quando erit, ut claris meliori luce Fenestris
Plurima per vitreos vivat Pia Pagina vultus ?

Quando erit, ut Sacrum nobis celebrantibus Hymnum
Organicos facili, & nunquam fallente susurro
Nobile murmur agat nervos; pulmonis iniqui
Fistula nec monitus faciat male-fida sinistros ?

Denique, quicquid id est, quod Res hæc Sacra requirit,
Fausa illa, & felix (sitq; ô Tua) Dextra, suam cui
Debeat hæc Aurora Diem. Tibi supplicat Ipsa,
Ipsa Tibi facit Ara preces. Tu jam Illius audi,
Audiet Illa tuas. Dubium est (modo porrige dextram)

Des magis, an capias: aude tantum esse beatus;
Et damnum hoc lucrare Tibi.

Scis Ipse volucris
Quæ Rota volvit opes, has ergo, his fuge perennis
Fundamenta Domus Petrensi in Rupe, suamque
Fortunæ sic demo Rotam. Scis Ipse proceres
Divitias quàm prona vagos vehat ala per Euros;
Divitiis illas, agò, demo volucris alas,
Fæcque, suis Nostras illis sit nidus ad Aras:
Remigii ut tandem pennas melioris adeptæ,
Scrapiant Dominumque suum super aethera secum.

Felix ô qui sic potuit bene providus nri
Fortunæ pennis & opum levitate suarum,
Divitiisq; suis Aquilæ sic addidit Alas.

In cæterorum Operum difficili Parturitione
Gemitus.

O Felix nimis Illa, & nostra nobile Nomen
Invidia Volucris! facili qua funere surgens
Mater odora sui, nitidæ nova fila juventæ,
Et festinatos peragit sibi fata per ignes.
Illa, haud natales tot tardis mensibus horas
Tam miseris tennata moris, saltu velut uno
In nova sæcla rapit sese, & caput omne decoras
Explicat in frondes, roseoque repullulat ortu.
Cinnameos simul Illa rogos conscenderit, omnem
Lata bibit Phœbum, & jam jam victricibus alis
Plandit humum, Cineresque suos. --

-- Heu! dispare Fato

Nos ferimur; Senioque suo sub Apolline Phœnix
Petrensis Mater, dubias librata per autas

Pendet

*Pendet adhuc, quaritque sinum in quo ponat inertes
Exuvias, spolissque suæ Reparata Senectæ
Ore Parisurgat, Similique per omnia Vultu.
At nunc heu nixu sæcli melioris in ipso
Deliquimus patitur! . . .
At nunc heu Lentæ longo in malisime Vitæ
Interea moritur! Dubio stant Mœnia vultu
Parte sui Pulchra, & fratres in fœdera Muros
Invitant frustra, nec respondentia Saxi
Saxa suis, Mœrent Opera intermissa, manûsque
Implorant. —*

— Succurre Pix, succurre Parenti

*O Quisquis pius es. Illi succurre Parenti,
Quam sibi tot sancta Matres habuere Parentem,
Quisquis es, ô Tibi, crede, Tibi tot hiantia ruptis
Mœnibus Ora loqui! Matrem Tibi, crede verendam
Muros tam longo laceros senioq; sitûq;
Ceu Canos monstrare suos. Succurre roganti.
Per Tibi Plena olim, per jam Sibi Sicca precatur
Ubera, nè desis Senio. Sic longa juvenus
Te foveat, querulæ nunquam cassura senectæ.*

Epitaphium in Guilielmum Herrisium.

S*Iste te paulum (viator) ubi Longum Sisti
Necesse erit; huc nempe properare te scias,
quocunque properas.*

Mora pretium erit

Et Lacryma,

Sijacere hic scias

Guilielmum,

Splendida Herrisiorum familia

Splendorem maximum:

Quem cum talem vixisse intellexeris,

Et

Et vixisse tantum;
Discas licet
In quantas spes possit
Assurgere mortalitas,
De quantis cadere.

Quem { Infantem, Essexia } vidit;
 { Juvenem, Cantabrigia }

Senem, ab infelix utraque
Quod non vidit.

Qui
Collegii Christi Alumnus,
Aula Pembrokiana Socius;

Utrique, iugens amoris certamen fuit;

Donec

Dulciss. Lites elusit Deus,
Eumque cælestis Collegii,
Cujus semper Alumnus fuit,
Socium fecit;

Qui & ipse Collegium fuit,

In quo

Musa omnes & Gratia,

Nullibi magis sorores,
Sub Praside religione

In tenacissimum sodalitium coaluere.

Quem { Oratoria Poetam }
 { Poetica Oratorem }
 { Utraque Philosophum } Agnovere.
 { Christianum Omnes }

Qui { Fide Mundum }
 { Spe Cælum }
 { Charitate Proximum } Superavit.
 { Humilitate Seipsum }

Cujus

Sub vernâ fronte senilis animus,

Sub

*Sub morum facilitate, severitas virtutis ;
Sub plurima indole , pauci anni ;
Sub majore modestia , maxima indoles
 adèd se occulserunt,
 ut Vitam ejus
Pulchram dixeris & pudicam dissimulationem ;
 Imò vero & Mortem ;
 Ecce enim in ipso funere
 Dissimulari se passus est,
Sub tantillo marmore tantum hospitem ;
 Eonimirum majore Monumento
 quo minore tumulo.*

In Eundem

I*Te mea lacryma , (nec enim moror) ite. Sed oro
Tantum nè misera claudite vocis iter.
O liceat querulos verbis animare dolores !
 Et saltem Ah periit , dicere, noster amor.
Ecce negant tamen ; ecce negant , lacrymaq; rebelles
 Pergunt indomitâ præcipitantq; viâ.
Visne (o chare !) igitur te nostra silentia dicant ?
 Vis flectat assiduò murmure mutus amor ?
Flebis. Et urna suos semper bibit humida roris,
 Et fidas semper semper habebit aquas.
Interea, quicumq; estis , nè credite mirum
 Si vera lacryma non didicere loqui.*

Natalis Principis *Maria*.

Cresce, O dulcibus imputanda Divis,
 O cresco, & propere, puella Princeps,
 In matris propere venire partes.
 Et cum par breve fulminum minorum,
 Illinc Carolus, & Jacobus inde,
 In Patris faciles subire famam,
 Ducent fata furoribus decoris;
 Cum terror sacer, Angliciq; magnum
 Murmur nominis increpabit omnem
 Inde Rosporon, Ottomanicâsq;
 Non picto quatiens tremore Lunas;
 Te tunc altera, nec timenda pati,
 Poscent praelia. Tu potens pudici
 Vibratrix oculi, pios in hostes
 Letè dulcia fata dissipabis.
 O cum flos tener ille, qui recenti
 Pressus fidere jam sub ora indit,
 Olim fortior omne cuspidatos
 Evolvit latus aureum per ignes;
 Quiq; imbellis adhuc, adultus olim,
 Puris exspatiabitur generam
 Campis imperiosior Cupido;
 O quam certa superbiore pennâ
 Ibut spicula, melleaque mortes,
 Exultantibus hinc & inde turmis,
 Quoquo jusseris, impigre volabunt!
 O quot corda calentium deorum
 De te vulnera delicata discunt!
 O quot pectora Principum Magistris
 Fient molle negotium sagittis!
 Nam qua non poteris per arma ferri,
 Cui matris sinus atque utrumque fidus
 Magnorum pates officina Amorum?

Hinc sumas licet, O puella Princeps,
Quantũcunque opus est tibi pharetra.
Centum sumo Cupidines ab uno
Matris lumine, Gratiãque centum,
Et centum Veneres: adhuc manebunt
Centum mille Cupidines; manebunt
Ter centum Veneresque Gratięque
Puro fonte superstites per avum.

In Serenissimę Reginę partum hyemalem.

Sexta puer: (quis nunc flores non prębeat hortus?)
Texe mihi facili pollice sexta, puer.
Quid tu nescio quos narras mihi, stulte, Decembres?
Quid mihi cum nivibus? da mihi sexta, puer.
Nix? & hyems? non est nostras quid tale per oras;
Non est: vel si sit, non tamen esse potest.
Ver agitur: quacunque truce dat larva Decembrem,
Quid fera cunque fremant frigora, ver agitur.
Nonne vides quali se palmitē regia visis
Prodit, & in sacris qua sedet uva jugis?
Tam latis qua bruma solet ridere racemis?
Quas hyemis pingit purpura tanta genas?
O Maria! O divũ soboles, genitrixque Deorum!
Siccine nostra tunc tempora ludus erunt?
Siccine tu cum vere tuo nihil horrida bruma
Sidera, nil madidos sola morare notos?
Siccine sub media poterunt tua surgere bruma,
Atque suas solum lilia nõ se nives?
Ergo vel inuitis nivibus, freudentibus Austris,
Nostra novis poterunt regna tumere rosis?
O bona turbatrix anni, qua limite noto
Tempora sub signis non finis ire suis!

pia praeclara hyemis, quae tristitia mundi
Murmura tam dulci sub ditione tones:
Perge precor nostris vim pulchram ferre Calendis:
Perge precor menses sic numerare tuos.
Perge intempestiva atque importuna videri;
Inque uteritulos sic rapti cuncta tui.
Sit nobis sit saepe hyemes sic cernere nostras
Exhaeredatas floribus ire tuis.
Saepe sit has vernas hyemes Maiosq; Decembres;
Has per te roseas saepe videre nives.
Altera genti varium per sidera computet annum;
Atq; suos ducant per vaga signa dies.
Nec debeat nimis tantum permittere nimbis?
Tempora tam tetricas ferre Britannia vices?
Quin nostrum tibi nos omnem donabimus annum:
In partem omnem expende, Maria, tuos.
Sit tunc ille uterque nostri bonus arbiter anni:
Tempus & intulos transeat omne tuos.
Nam quae alia induerettam dulcia nomina mensis?
Aut quâ tam posset candidus ire toga?
Hanc laurum fumine sibi vertice vellet utroque;
Hanc sibi vel totâ Chloride. Maius emet.
Tua suam (vere expulso) res publica florum
Reginam cuperent te, sobolemve tuam.
O bona fors anni, cum cuncti ex ordine menses
Hic mihi Carolides, hic Marianus erit!

Natalis Ducis Eboracensis.

ET verò jam tempus erat tibi, maxima Mater;
Dulcibus his oculis accelerare diem:
Tempus erat, nè quâ tibi basia blanda vacarent;
Sarcina nè collo sit minus apta tuo.

Scilicet ille tuus, timor & spes ille suorum,
 Quo primum ex felix pignore facta parens,
 Ille ferox iras jam nunc meditatur & enses,
 Jam Patris magis est, jam magis ille suus.
 Indolis O stimulos! vix dum illi transiit infans,
 Jamq; sibi impatiens arripit ille virum.
 Improbis ille suis adeo negat ira sub annis:
 Jam nondum puer est, major & est puero.
 Si quis in anclâ pictas animatus in iras
 Stat leo, quem doctâ cuspide lussit acus,
 Hostis (io!) est, neq; enim ille alium dignabitur hostem;
 Nempe decet tantas non minor ira manus.
 Tunc hastâ gravis adversû furit; (hastâ bacillum est)
 Mox falsum vera vulnere pectus hiat.
 Stat leo, cum stupeat tali bene fixus ab hoste;
 Cui quid in his oculis vel timeat vel amet,
 Tam torvum, tam dulci micant: nescire fatetur
 Mars ne sub his oculis esset, an esset Amor.
 Quippe illic Mars est, sed qui bene possit amari;
 Est & Amor certe, sed mutuendus Amor:
 Talis Amor, talis Mars est ibi cernere, qualis
 Seu puer hic esset, siue vir ille Deus.
 Hic tibi jam scitus succedit in oscula fratris,
 Res (ecce!) in lusus non operosa tuos.
 Basia jam veniant tua quancumque ceterâ,
 Jam quocumque tuus murmure ludat amor.
 En! Tibi materies tenera & tractabilis hic est:
 Hic ad blanditias est tibi cera satis.
 Salve infans, tot basiolis molle argumentum,
 Maternis labiis dulce negotiolum;
 O salve! Nam te nato, puer auree, natum
 Et Carolo & Mariæ tertius est oculus.

In faciem Augustiss. Regis à mor-
bulis integram.

Musa redi; vocat alma parens Academia; Noster
En redit, ore suo noster Apollo redit.
Vultus adhuc suus, & vultu sua purpura tantum
Vivit, & admixtas pergit amare nives.
Tunc illas violare genas? tunc illa profanis,
Morbo ferox, tentare ire per ora notis?
Tu Phœbi faciès tantum, vanissime? Nostra
Nec Phœbe maculas novit habere suas.
Ipsa sui vindex faciès morbum indignatur;
Ipsa sedet, radice bene tuta suis:
Quippe illic Deus est, cælumq; & sanctius astrum;
Quippe subibis totus ridet Apollo genis.
Quod facie Rex tutus erat, quod cæteratactus:
Hinc hominem Rex est fassus, & inde Deum.

Ad CAROLUM Primum,
Rex Redux.

Ille redit, redit. Hoc populi bona murmura volvant;
Publico hoc (audin'?) plausus ad astra refert:
Hoc omni sedet in vultu commune serenum;
Omnibus hinc una est læticia faciès.
Rex noster, lux nostra redit; redemptis ad ora
ArriDET totis Anglia læta genis:
Quisque suos oculos oculis accendit ab istis,
Atque novum sacro sumit ab ore diem.
Fortè roges tanto quæ digna pericula plausu
Evadat Carolus, quæ mala, quosve metus:
Anne pererrati male-fida volumina ponti
Ausu illum terris penè negare suis:
Hospitis an nimis rursus sibi conscia tellus
Vix bene speratum reddat Ibera caput.

Nil horum; nec enim male-fida volumina ponti,
Aut sacrum tellus vidit Ibera caput.
Verus amor tamen hac sibi falsa pericula fingit:
(Falsa peric' la solet fingere verus amor)
At Carolo qui falsa timet, nec vera timeret:
(Vera peric' la solet temnere verus amor)
Illi falsa timens, sibi vera pericula temnens,
Non solum est fidus, sed quoq; fortis amor.
Interea nostri satis ille est causa triumphi:
Et satis (ah!) nostri causa doloris erat.
Causa doloris erat Carolus, sospes licet esset;
Anglia quod saltem dicere posset, Abest.
Et satis est nostri Carolus nunc causa triumphi:
Dicere quod saltem possumus, Ille redit.

Ad Principem nondum natum, Regina gravidâ.

NAscere nunc; O nunc! quid enim puer alme, mora-
Nulla tibi dederit dulciôr hora diem. (ris)
Ergo ne tot tardos (O lente!) morabere menses?
Rex redit, Ipse veni, & dic bone, Gratus ades.
Nam quid Ave nostrum? quid nostri verba triumphi?
Vagis meliùs dixeris ista tuo.
At maneat tamen: & nobis nova causa triumphi
Sic demum fueris; nec nova causa tamen:
Nam, quoties Carolo natus aut nova nascitur infans,
Revera toties Carolus ipse redit.

Reliqua desiderantur.

Epigrammata

EPIGRAMMATA

SACRA,

Quæ scripsit Græca & Latina.

B 3

LECTORI.

LECTORI.

S Alve. 7 amq; vale. Quid enim quis pergeret ultra?
Qua jocus & lusus non vocat, ire volest?
Scilicet hic, Lector, cur noster habebere, non est;
Delitiis folio non faciente tuis.
Nam nec Acidalios halat mihi pagina rores;
Nostra Cupidine nec faveat aura faci.
Frustra hinc ille suis quicquam promiserit alis:
Frustra hinc illa novo speret abire sinu.
Illa è materna melius sibi talia myrto;
Illa jugis melius pascat ab Idaliis.
Quarat tibi suus in quo cespite surgat Adonis,
Qua melior teneris patria sit violis.
Illine totius Flora, verisque, suisque;
Consilio, ille alas impleat, illa sinus.
Me mea (castatamen, si sit rudis) herba coronet;
Me mea (si rudis est, sit rudis) herba juvat.
Nulla meo Circa tument tibi pocula versu:
Dulcia, & in furias officiosa tuas.
Nulla latet Lethe, quam fraus tibi florea libat,
Quam rosa sub falsis dat malè-fida genis.
Nulla verecundum mentitur mella venenum:
Captat ab insidiis linea nulla suis,
Et spleni, & jecori foliis bene parcitur istis.
Ab malè cum rebus staret utrumque meis.
Rara est qua ridet; nulla est qua pagina prurit:
Nulla salax, si quid nòrit habere salis.
Non nuda Veneres: nec, si jocus, nudus habetur;
Non nimium Bacchus noster Apollo fuit.
Nil cui quis putri sit detorquendus ocello;
Est nihil obliquo quod velit ore legi.

Hac coram, atque oculis legeret Lucretia iustis :

Iret & illaesis hinc pudor ipse genis.

Nam neque candidior voti venit aura pudici

De patatina virgine thura ferens :

Cum vestis nive vincta sinus, nive tempora fulgens,

Dans nive flammæolis frigida iura comis,

Religiosa pedum sensim vestigia librans,

Ante aras tandem constitit ; & tremuit.

Nec gravis ipsa suo sub numine castior halas

Quæ pia non puras summovet ara manus.

Tam Venus in nostro non est nimis aurea versu :

Tam non sunt pueri tela timenda dei.

Sæpe puer dubias circum me moverat alas ;

Fecit & incertæ nostra sub ora faces.

Sæpe vel ipse suâ calamum mihi blandus ab ala,

Vel matris cygno d: meliore dedit.

Sæpe Dioneæ pactus mihi ferta corona ;

Sæpe, Meus vates, tu, mihi dixit, eris.

Iprocul, I cum matre tua, puer improbe, dixi :

Non tibi cum numeris res erit ulla meis.

Tu Veronensi cum passere pulchrior ibis :

Bilbilici sive queas comptius esse modis.

Ille tuos finget quocunque sub agmine crines :

Undique nequitiis parerit ille tuis.

Ille nimis (dixi) patet in tua prælia campus :

Hæc nimis est vates & nimis ille tuus.

Gleba illa (ab tua quam tamen urit adultera messis)

Esset Idumæo germine quanta parens !

Quantus ibi & quanta premeret Puer ubera matris !

Nec cælos vultu dissimulante suos.

Ejus in isto oculi satès essent sidera versu ;

Sidereo matris quàm bene tuta sinu !

Matris ut hic similes in collum mitteret ulnas,

Inq, sinus niveos pergeret, ore pari !

Utq, genis pueri hæc aquis daret oscula labris !

Es bene cognatio iret in ora rosis !

Quæ

Qua Maria tam larga meat, quàm disceret illic
 Uvida sub pretio gemma tumere suo!
 Staret ibi ante suum lacrymatrix Diva Magistrum
 Sen levis aura volet, sen gravis unda cadat;
 Lumipis hac soboles, & proles pyxidis illa;
 Pulchrius unda cadat, suavius aura volet.
 Quicquid in his sordet demum, luceret in illis.
 Improbe, nec satis est hunc tamen esse tuum?
 Improbe cede puer: quid enim meta carmina mulces?
 Carmina de jaculis muta futura tuis.
 Cede puer, quâ te petulantis frana puella;
 Turpia quâ revocant pensa procacis hera;
 Quâ miseri malè pulchra nitent mendacia limi;
 Quâ cernissata, furta decora gena;
 Quâ mirere rosas, alieni sidera veris;
 Quas nivis hand propria brumâ redempta domat.
 Cede puer (cixi, & dico) cede improba mater:
 Altera Cypris habet vos; habet alter Amor.
 Scilicet hic Amor est. Hic est quoque mater Amoris,
 Sed mater virgo. Sed neque cecus Amor.
 O puer! ô Domine! ô magna reverentia matris!
 Alme tui stupor & religio gremii!
 O Amor, innocua cui sunt pia jura pharetra;
 Nec nisi de casto corde sagitta caket!
 Me, puer, ô certâ, quem figis, fige sagittâ.
 O tua de me sit facta pharetra levis.
 Quôdque illinc sitis & bibis, & bibis & sitis usque;
 Usque meum sitiât pectus, & usque bibat.
 Fige, puer, corda hæc. Sen spinis exiguum quis,
 Sen clavi aut hastæ cuspide magnus adas;
 Sen major cruce cum totâ; sen maximus ipso
 Te corda hæc figis denique. Fige puer.
 O metâ hanc tuus æternum inclamaverit arcus:
 Stridat in hanc teli densior aura tui.
 O tibi si jaculum ferat ala ferocior ullum,
 Hanc habeat tristi vulneris ire viam.

Quisque tuae populus cunque est, quae turba, pharetra;
 Hic bene vulnificas nidus habebis aves.
 Tibi sis bello semper tam savus in isto!
 Petrus in hoc nunquam mitior hostis eris.
 Quippe ego quam jaceam pugna bene sparsus in illa!
 Quam bene sic lacero pectore sanus ero!
 Haec mea vota. Mei sunt hac quoque vota libelli.
 Haec tua sint Lector; si meus esse voles.
 Si meus esse voles; meus ut sis, Luminis (Lector)
 Casta, sed o nimium non tibi sicca precor.
 Nam tibi fac madidis menti ille occurrerit alio,
 (Sanguine, seu lacryma diffuset ille sua:)
 Scipite totus hians, clavisque reclusus, & hasta:
 Fons tuus in fluxuos desidiosus eris?
 Si tibi sanguineo meus hic tener iuverit amne,
 Tunc tuas illi, dure, negabis aquas?
 Ah durus! quicumque meos, nisi siccus, amoris
 Nolit; & hic lacryma rem neget esse sua.
 Sape hic Magdalinas vel aquas vel amaverit undas,
 Credo nec Assyrias mens tua malit opes.
 Scilicet ille tuos ignis recalescet ad ignes;
 Forsan & illa tuis unda natabit aquis.
 Hic eris ad cunas, & odoros funere manes:
 Hinc ignes nasci testis, & inde meos.
 Hic mecum, & cum matre sua, mea gaudia quares:
 Maturus Procerum seu stupor esse velit;
 Sive per antra sui lateas (tunc templa) sepulchri:
 Tertia lux reducem (lenta sed illa) dabit.
 Sint fide precor ab (dices) facileque tenebra;
 Lux mea dum noctis (res nova!) poscit opem.
 Denique charta meo quicquid mea dicat amori,
 Illi quo metuat cunque, fleatve, modo,
 Leta parum (dices) hac, sed neque dulcia non sunt:
 Certè & amor (dices) hujus amandum erat.

Sinimum hinc promitti tibi videtur, Lector bone,
pro eo cui satisfaciendo libellus iste futurus fuerit;
scias me in istis non ad hæc modò spectare quæ hinc
habes, sed ea etiam quæ olim (hæc interim foven-
do) habere poteris. Nolui enim (si hæcenus de-
esse amicis meis non potui, flagitantibus à me, etiam
cum dispendii sui periculo, paterer eos experiri te in
tantum favorè quæ tuum) nolui, inquam, fastidio
tuo indulgere. Satis hinc habes quod vel releges ad
ferulam suam (neque enim maturiores sibi annos ex
his aliqua vendicant) vel ut pignus plurimum adult-
orùmq; in sinu tuo reponas. Elige tibi ex his utram-
vis. Me interim quod attinet, finis meus non fe-
fellit. Maximum meæ ambitionis scopum jamdu-
dum attingi: tunc nimirum cum quaecunque hoc me-
um penè infantis Musæ murmur ad aures istas non
ingratum sonuit, quibus neque doctiores mihi de pu-
blico timere habeo, nec sperare clementiores; adeo
ut de tuo jam plausu (dicam ingenuè & breviter)
neque securus sim ultra neque sollicitus. Prius tui,
quisquis es Lector, apud me reverentia prohibet; de
cujus judicio omnia possum magna sperare: posterius
illorum reverentia non finit, de quorum perspicacita-
te maxima omnia non possum mihi non persuadere.
Quamquam ô quàm velim tanti me esse in quo patria
mea morem istum suum deponere velit, genio suo
tam non dignum; istum scilicet quo, suis omnibus
fastiditis, ea exosculatur unicè, quibus trajecisse Al-
pes & de transmarino esse, in pretium cessit! Sed re-
lictis hisce nimis improbx spei votis, convertam me
ad magistros Acygnianos; quos scio de novissimis
mels verbis (quamquam neminem nominârim) iratos
me reliquisse: bilem verò componant; & mihi se hoc
debere. (ambizioso juveni verbum tam magnum ig-
noscant)

ne
rit;
hie
ren-
de-
iam
in
dio
ad
ex
ulti-
am-
fo-
du-
ne-
non
pu-
leo
(
ui,
de
ius
ta-
re.
ria
uo
us
Al-
er-
ne
is
os
oc
g-
(

stant) debere, inquam, fateantur: quod nimi-
in tam nobili argumento, in quo neque ad forti-
suis Sanctis figmenta, neque ad putidas de no-
calumnias opus habeant confugere, de tenui hoc
dederim illorum magnitudini unde emineat. Emi-
verò; (serius dico) Sciântque me semper se ha-
mos esse sub ea, quam mihi eorum lux major assu-
erit, umbrâ, placidissimè acquiescentem,

Plinius ad Publicanus

EPI-

In Alphonso Christi regem

I

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ SACRA.

LUC. 18.

Pharisæus & Publicanus.

N duo Templum aduenit (diversis menti-
bus ambo:)

*Ille procul trepido lumine signat hu-
manum :*

*It gravis hic, & in alta ferox penetralia tendit.
Plus habet hic templi ; plus habet ille Dei.*

* Ἄνδρες, ἰδοὺ, (ἐπίθροισι νόοις) Νῦν Ἰερὸν ἐσθλόν
Τήλοδιν ὁρῶντες κείνῳ ὁ φειχάλει,

* Ἄλλ' ὁ μὲν ὡς Κοβαρὶς νηῦ μυχὸν ἐς γῆς ἐγείναι·
Πλείον ὁ μὲν νηῦ, πλείον ὁ δ' εἶχε Διῦ.

MATTH. 21 . 7.

In Asinum Christi vectorem.

* *I*lle suum didicit quondam obijurgare magistrum :
Et quid ni discas tu celebrare tuum ?

*Mirum non minus est , te jam potuisse tacere ,
Illum quàm fuerat tu potuisse loqui.*

* BALAAMI Asinus,

LUC. 4.

Epigrammata Sacra.

a

LUC. 4.

Dominus apud suos vilis.

EN consanguinei ! patriis en exul in oris
Christus ! & haud alibi tam peregrinus erat.
Qui socio demum pendebat sanguine latro ;
O consanguineus quàm fuit ille magis !

JOANN. 5.

Ad Bethesdæ piscinam positus.

Quis novus hic refugis incumbit Tantalus undis,
Quem fallit toties tam fugitiva salus ?

Unde hoc naufragium felix ? medisq; procella ?
Visâque , tempestas quam pretiosa dedit ?

JOANN. 20.

Christus ad Thomam.

Sæva fides ! voluisse meos tractare dolores ?
Crudeles digiti ! sic didicisse Deum ?

Vulnera , nè dubites , vis tangere nostra : sed eheu ,
Vulnera , dum dubitas , tu graviora facis.

MATT.

MATTH. 16. 25.

Quisquis perdiderit animam suam mea
causa, inveniet eam.

Vita, I, perdam: mihi mors tua, Christe, reperta.
(Mors tua vita mea est; mors tibi, vita mea)

Aut ego te abscondam Christi (mea vita) sepulchro.
Non adeo procul est tertius ille dies.

JOANN. 10. 1.

Primo mane; venit ad sepulchrum M A G D A L E N A.

Tu matutinos praevertis, sancta, rubores,
Magdala; sed jam tum Sol tuus ortus erat.

Jamque tuus meritis vanos Sol non agit ortus,
Et tanti radios non putat esse suos.

Quippe aliquo (reor) ille, novus, jam nictat in astra,
Et se nocturnâ parva habet faculâ.

Quàm velit ô tanta vel nuntius esse diei!
Atq; novus Soli Lucifer ire novo!

JOANN. 6.

Quinque panes ad quinque hominum millia.

EN mensa faciles, redivi vâq; vulnera cœna,
Quæque indefessâ provocat ora dape!

Aucta Ceres stupet arcanâ se crescere messe.
Denique quid restat? Pascitur ipse cibus.

Epigrammata Sacra.

4

Act. 1.

Ethiops lotus.

Ille niger sacris exis (quàm laetus!) ab undis
Nec frustra Ethiopem nempè lavare fuit.

Mentem quàm niveam picea cutis umbra fovebit!
Jam volet & nigros sancta Columba lares.

Luc. 18. 13.

Publicanus procul stans percutiebat
pectus suum.

Ecce hic peccator timidus petit advenæ templum;
Quodque andes solum, pectora mæsta ferit.

Fide miser; pulsaque fores has fortiter: illo
Invenies templo in propiore Deum.

Mar. 12. 44.

Obolum viduæ.

Gutta brevis nummi (vita patrona senilis)
E digitis stillat non dubitantis anūs:

Istis multa vagi spumant de gurgite censūs.
Isti abjecerunt scilicet; Illa dedit.

Kερματίοιο λεαυαία πάνις, βιότοιο τ' ἀφαιρῆς
Ἐξ αὐτοῦ, ἀποσάζει χεῖρες ἀπὸ τρομίστας.

Τοῖς ὃ ἀνασκιρᾷ πολὺς ἀφ' ὧν ἀναίθε ὄλεα.
Οἱ μὲν ἀπορρίπτειν κείνα θέλουσι μόνον.

Luc.

Luc. 10. 39.

MARTHA verò assidens ad pedes ejus, au-
diebat eum.

Aspice (námq; novum est) ut ab hospite pendeat
Huic ori parat, hoc sumis ab ore cibos. (Sper

Túne epulis adeò es (soror) officiosa juvándus,
Et finis has (inquit) MARTHA, perire dapes?

ACT. 1.

In SPIRITUS sancti Descensum.

Ferte finus, ó ferte : cadit vindemia cœli ;
Sanctæque ab æthereis volvitur non jugis.

Felices nimium, quæis tam bona musta bibuntur ;
In quorum gremium lucida pergit hyems !

En caput ! en ut nectareo micat & micat astro !
Gaudet & in roseis viva corona comis !

Illis (ó Superi ! quis sic noget ebrivus esse ?)
Illis, nè titubent, dant sua vina faces.

Luc. 15. 13.

Congestis omnibus peregrè profectus est.

Dic mihi, quò tantos properas, puer aureæ, nummos ?
Quorsum festina conglomerantur opes ?

Cur tibi tota vagor ructant patrimonia census ?
Non poterunt filiquæ nempe minoris emi ?

Act.

Epigrammata Sacra.

ACT. 17. 13.

Non solum vincere sed & mori paratus sum.

Non modò vinola, sed & morientib; Chrisc sub-
Pantur uis, docti callidus uis docti.

Diceret hoc aliter: Tibi non modò villigari,
Christo, sed & solvi nemp paratus sum.

* Phil. 1. 23. τὴν ἐξουσίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλύσθαι:

ACT. 17. 13.

ACT. 12. 29.

In Herodem Choroantrae...

Ille Deus, Deus: hæc populi vox unica: tantum
(Vilegenus) uerumtamen velle negant.

At citò se miseri, citò nunc errasse fatentur;
Carnes degustant, Ambrosiamque putant.

MATT. 14.

Videns ventum magnum, timuit, & cum
cepisset demergi, clamavit, &c.

Petre, cades, si dubitas: si fide: nec ipsum
(Petre) negat fidei aquor habere fidem:

Pondere pressa suo subsidunt cætera: solum
(Petre) sua mergis se levitatis onus.

C

ACT.

ACT. 3. 11.

Obtulit eis pecunias.

(Simon)

Quorsum habes haec nummias proferas? quersum? Jumps
Non illa hinc Judas, sed tibi Petrus adest.

Vis emissa Digiti? & quid (pudor) hoc age, Simon?
Si potes, ipse prima pecunia vendet tuum.

ACT. 5. 15.

ACT. 5. 15.

Umbra S. Petri medetur ægrotis.

Conveniant a sacro (sic) sibijura ite sub umbras)
Atq; umbras fieri (creditis?) umbra vetas.

O Petri umbra, parvas tæque nam miracula praestas?
Nunc quoque, Papa, tuum sustinet illa decus.

ACT. 7. 33, 36.

Tetigit linguam ejus, &c. — & loquebatur —
& praecepit illis ne cui dicerent: illi vero
eo magis predicabant.

Christe, jubes muta ora loqui; muta ora loquuntur
Dana tacere jubes ora; nec illa tacent.

Si digito tunc usus eras, muta ora resolvens;
Nonne vixit tota nunc tibi, Christe, manu?

Epigrammata Sacra

8

LUC. 19. 32.

Sacerdos quidam descendens eadem viâ,
vidit & præteriit.

Spektasne. (ab t.) placidisque oculis. (ab t.)
O dolor! ô nostris vulnera vulneribus! (trattas!
Pax oris quàm torva tui est! quàm tristis foretunda!
Tranquillus miserum qui videt, ipse facit:

LUC. 17.

Leprosi ingrati.

Omni lingua. (ab t.)
Ipse etiam morbus sic medicina fuit. (eundem.)

Et sani Christum. (mens ab male-sana!) relinquant.
Ipsa etiam morbus sic medicina fuit.

MATT. 6. 34.

Nè solliciti estote in crastinum.

Miser, inque tuas ræpo non tua tempora curas:
Et nondum natis perge perire malis:

Mi querulis satis una dies, satis angustis horis:
Una dies lacrymis mi satis uda suis.

Non mihi venturos vacat expectare dolores:
Nolo ego, nolo hodie crastinus esse miser.

C 2

MATT.

Epigrammata Sacra.

MATTH. 9. 9.

Atelonio Matthæus.

AH satis, ab nimis est: noli ultra ferre magistrum,
Et lauro domino turpia colla dare.

Jam fuge; jam (Matthæus) feri fuge regna tyranni:
Iug, bonam felix, fugitive, crucem.

CHRISTUS scilicet, mundum subvertens.

Luc. 7.

Viduz filius è feretro matri redditur.

EN redeunt lacrymæq; breves nova gaudia parent:
Bisq; illa est, una in pignore, facta parens.

Felix, qua magis es nati per funera mater!
Amisisse, iterum cui peperisse fuit.

MATTH. 18.

Bonum intrare in cœlos cum uno oculo, &c.

UNo oculo? ab centum potius mihi, millia centum:
Nam quis ibi, in cœlo, quis satis Argus erit?

Aut si oculus mihi tantùm unus conceditur, unus
Iste oculus fiam totus & omnis ego.

Luc. 14.

Hydropicus sanatur.

IPse suum pelagus, morboq; immersus aquoso
Qui fuit, ut latus nunc micat atq; levis!

Quippe

Epigrammata Sacra.

901

*Ulysses in vina iterum Christum (puto) transfudit undas;
Et nunc iste suis ebruius est ab aquis.*

LUC. 2. 7.

Non erat iis in diverforio locus.

*illi non locus est? Illi mergo pellitis? Illum?
Ille Deus, quem sic pellitis; ille Deus.*

*furor! humani miracula sava furoris!
illi non locus est, quo sine nec locus est.*

LUC. 16.

In lacrymas Lazari spretas à Divite.

*Elisx ô! lacrymis (ô Lazare) ditior istis,
Quàm qui purpureas it gravis inter opes!*

*nam cum rutili nova purpura vestiet ignis,
Ille tuas lacrymas quàm volet esse suas!*

MATTH. 16. 65.

Indignatur Caiphas Christo se confitenti.

*TU Christum, Christum quod non negat esse, lace ssis:
Ipsius hoc crimen, quod fuit ipse, fuit.*

*Sine Sacerdotem credam? Novus ille Sacerdos,
Per quem impunè Deo non licet esse Deum.*

JOANN. 12. 37.

Cum tot signa edidisset, non credebant
in eum.

Non tibi, Christe, fidem tua tot miracula prastant;
(O verbi, o dextra dulcia regna tua !)

Non prastant ? neque te post tot miracula credunt ?
Miraculum, quod non credidit ipse fuit.

MARC. 1. 16.

Ad S. Andream piscatorem.

Quippe potes pulchre captare & fallere pisces !
Cennum illis discis lubricus ire dolis.

Hec bone piscator ! tendit sua retia Christus !
Artem inverte, & jam tu quoque, disce capi.

JOANN. 1. 23.

Ego sum vox, &c.

Vox ego sum, dicis : tu vox es, sancte Joannes !
Si vox es, genitor cur tibi mutus eras ?

Ista tui fuerant quam mira silentio patris !
Vocem non habuit tunc quoque, cum genuit.

ACT. 12.

Vincula sponte decidunt.

Qui ferro Petrum cumulas, durissime custos,
A ferro disces mollior esse tuo.

Epigrammata Saiga.

11

Ecce fluit, nōdūq̄ fuisse videri videtur
I fatue, & vinculis vincula pone tois.

In diem omnium Sanctorum.

Nē lādite terram, neque mare, neque arbores,
quousq̄ obsignaverimus servos Dei
! nostri in frontibus suis.

Nūquam in mīdo agas vitiosū sua murmura, nūq̄
Sylvā tremas, crispis sollicitata comis. Quā

Equa Thetis placide allabens ferat oscula Terrae,
Terra suos Thetidi pandas amica sinus.

Undique p̄voffa sapit volat aurea pennis,
Frons bona nūm signū est quaque notata suis.

Ab quid in hoc opus est signis aliūda petendis?
Frons bona sat lacrymis quaque notata suis.

In die Conjuratiōis sulphurex.

Quā bene dispositis annus dat currere festis!
Post Omnes Sanctos, Omne scelus sequitur.

Deus sub utero virginis.

Ecce tuus, Natura, pater! pater hic tuus, hic est:
Ille, uterūq̄ matris quem ariet, ille pater.

Pellibus exiguis arctatur Filius ingens,
Quem tu non totum (crède) nec ipsa capis.

Quanta uteris, Regina, tui reverentia tecum est,
Dum jacet hâc, caelo sub breviori, Deus!

Conscia divino gliscunt praecordia mori
(Nec vobis aethereos sanctior aura polos)

Quam bene sub tecto tibi concipiuntur eodem
Vota, & (vota cui concipienda) Deus!

Quid nubes alia, & tanti super atria caeli
Quarant, inveniant huc tua vota domi.

O felix anima hac, quae tam sua gaudia tangit!
Sub conclave suo cui sunt ignis adest.

Corpus amet (licet) illa suum, neque sidera malit
Quod vinculum est aliis, hoc habet illa domum.

Sola jaces, neque sola; tora quocunque recumbis,
Illo estis positi tūque tūusque toro.

Immo ubi castra tuo posita es cum conjuge conjunx,
(Quod mirum magis est) es tūus ipsa torus.

ACT. 7. 36.

Ad Judæos mactatores Stephani,

FRustra illum incerpitant frustra vaga saxa: nec illi
Grandinis (heu sava!) dura procella nocet.

Ista potest tolerare; potest nescire: sed illi,
Quae sunt in vestro pectore, saxa nocent.

D. Joannes in exilio.

EXul, Amor Christi est: Christum tamen invenis
Es solitos illa invenit ille sinus. (exul;

Ab longo, aeterno ab terris indicite nobis
Exilio, Christi si finem exilium est.

MATTH. 2.

Ad Infantes Martyres.

Fundite ridentes animas; effundite celo:
Discet ibi vestra (ô quam bene!) lingua loqui.

Nec vos lac vestram & maternos quarite fontes:
Qua vos expectat lactea tota via est.

LUC. 2.

Quærit Jesum suum beata Virgo.

AH, redeas misera, redeas (puer alme) parenti;
Ah, neque te cælis tam citò redde tuis.

Cælum nostra tuum fuerint ô brachia, sive
Nostra suum poterunt brachia ferre Deum.

MATTH. 23.

Non sum dignus ut sub tecta mea venias.

IN tua tecta Deus veniet: tuus hanc finit illud
Es pudor, atque humili in pectore celsa fides.

Illum ergo accipies quoniam non accipis: ergo
In te jam veniet, non tua tecta, Deus.

MATTH.

Christus accusatus nihil respondit.

Nil ait: & sancta pretiosa silentia lingua!
Ponderis & quanti res mihi illud erat!

Ille olim, verbum quod dixit, & omnia fecit.
Verbum non dicens omnia nunc reficit.

LUC. 2.

Nunc dimittis.

Spēsne meas tandem ergo mei tenere lacerti?
Ergo bibunt calices lumina nostra tuos?

Ergo bibant; possintq; novam sperare juventam:
O possint senis non meminisse sui!

Immo mihi potius mitem mors induat umbram
(Esse sub his oculis sitamen umbra potest)

Ah satis est: Ego te vidi (puer antea) vidi:
Nil post te, nisi te (Christe) videre volo.

LUC. 8.

Verbum inter spinas.

Sape Dei verbum sentes cadit inter, & atrum
Miscet spina procax (ab male juncta!) latens.

Credo quidem: nam sic spinas ab scilicet inter
Ipse Deus Verbum tu quoque (Christe) cadis.

LUC. 14. *Et non sabbatum
nobis alligatum est, sed hominibus.*
Sabbatum } Judaicum,
&
Christianum.

R *Es eadem vario quantum distinguitur usu!
Nostra hominem servas sabbata, vestra bovem.
Observent igitur (pacto quid justius isto?)
Sabbata nostra homines, sabbata vestra boves.*

MATTH. 10. 52.

Ad verbum Dei sanatur cæcus.

C *Hriste, locutus eras (ô sacra licentia verbi!)
Jamque novus cæci fluxit in ora dies.
Jam, credo, *Nemo est, sicut Tu, Christe, loquutus:
Auribus? immo oculis, Christe, loquutus es.
Joan. 7. 46.

MATTH. 23.

Onus meum leve est.

E *Sse levis quicumque voles, onus accipe Christi:
Ala tuis humeris, non onus, illud erit.
Christi onus an queris quàm sit grave? scilicet, audi,
Tam grave, ut ad summos te premat usq; polos.*

JOANN. 6.

Miraculum quinque panum.

E *Cce vagi venit unda cibi, venit indole sacra
Fortis, & in dentes fertilis innumeros.*

Quando

*Quando erat invita tam sancta licentia cœna ?
Illa famem populi pascit, & illa fidem.*

JOANN. 8. 51.

Nunc scimus te habere dæmonium.

A *Ut Deus, aut saltem demon tibi notior esset,
(Gens mala) qua dicis demonia habere Deum.*

*Ignorâsse Deum poteras, ô cæca : sed oro,
Et patrem poteras tam malè nōsse tuum ?*

In beatæ virginis verecundiam.

I *Ngremia, quaris, cur sic sua lumina Virgo
Ponat ? ubi melius poneret illa, precor ?*

*O ubi, quàm cælo, melius sua lumina ponat ?
Despicit, at cœlum sic tamen illa videt.*

In vulnera Dei pendentis.

O *Frontis, lateris, manuumq; pedumq; cruores !
O qua purpurco flumina fonte patent !*

*In nostram (ut quondam) pes non valet ire salutem,
Sed natat, in fluviis (ab !) natat ille suis.*

*Fixa manus ; dat, fixa : pios bona dextera rores
Donat, & in donum solvitur ipsa suum.*

*O latus, ô torrens ! quis enim torrentior exit
Nilus, ubi pronis præcipitatur aquis ?*

*Mille & mille simul cadit & cadit undiq; guttas
Frons : viden' ut saevus purpuret ora pudor ?*

*Spina hoc irrigna florent crudeliter imbre,
Inq; novas sperant protinus ire rosas.*

*Quisque capillus ite exiguo tener aluens amne,
Hoc quasi de rubro rivulus oceano.*

*O nimium vivax pretiosis amnibus undæ!
Fons vitæ nunquam verior ille fuit.*

MATTH. 9. 11.

Quare cum Publicanis manducat Magister vester?

Ergo istis socium se peccatoribus addis?
Ergo istis sacrum non negat ille latus?

Tu, Pharisee, rogas Jesus cur fecerit istud?
Na dicam: Jesus, non Phariseus, erat.

MATTH. 28.

Ecce locus ubi jacuit Dominus.

Ipsum, Ipsum (precor) o potius mihi (candide) mon.
Ipsi, Ipsi, o lacrymis oro sis ire meis. (stra;

Si monstrare locum satis est, & dicere nobis,
En, Maria, hic tuus en, hic jacuit Dominus;

Ipsa ulnas monstrare meas, & dicere possum,
En, Maria, hic tuus en, hic jacuit Dominus.

Φαίδιμα, μοι αὐτὴν μᾶλλον μοι δείκνυσι αὐτὴν.
Αὐτὸς με, δέομαι, αὐτὸς ἔχει δάκρυα.

Ἐὶ ὃ τόπῳ μοι δείκνυται ἄλλος οὐδὲ, καὶ εἰπὼν
Ὡς τὸς Μαριὰμ (ἡνιόχ) καί το αἶμαξ.

Ἀγκυρίνας μνησκύνει δύναμαι γὰρ, καὶ εἰπὼν
Ὡς τὸς Μαριὰμ (ἡνιόχ) καί το αἶμαξ.

Luc. 17. Leprosi ingrati.

L Ex jubet ex hominum cœtu procul ire leprosas
At mundi à Christo cur abire procul?

Non abis, at sedes tantùm mutavit in illis,
Et lepra, qua fuerat corpore, mente sedet.

Sic igitur dignâ vice res variatur, & à se
Quàm procul antè homines, nunc habuere Deum.

JOANN. 10.

In cicatrices quas Christus habet in se
ad huc superstites.

Q uicquid spina procax, vel stylo clavus acuto,
Quicquid purpureâ scripserat hasta notâ,

Vivit adhuc tecum: sed jam tua vulnera non sunt:
Non, sed vulneribus sunt medicina meis.

ACT. 5.

Æger implorat umbram D. Petri.

P etre, tua lateam paulisper (Patre) sub umbra:
Sic mea me quarent fata, nec invenient.

Umbra dabit tui posse meum me cernere solem;
Et mea lux umbra sic erit umbra tua.

Luc. 24. 39.

Quid turbati estis? Videte manus meas &
pedes, quia ego ipse sum.

E N me, & signa mei, quondam mea vulnera! certè,
Vos nîs credetis, vulnera sunt & adhuc.

Quid ergo si fides summa in auctoritate vestram:
O mea nunc fides, quid a frustra fides.

In vincula Petro sponte delapsa, & apertas fores.

Ferri non meminit ferrum: se vincula Petro
Dissimulant: vester carcer habere fores.
Quam bene liber eris, carcer quem liberat ipsa
Vincula quem solvunt, quam bene tunc eris!

Deferebantur à corpore eius sudaria, &c.

Imperiosa premuntur morbos, & ferrea fusi
Jura ligant, Pauli lintea tacta manu.

Unde hac felicitis laus est & gloria lini?
Hac (reor) è Lachesis pensa suæ colo.

Christus Vitis ad Vinitorem Patrem.

Enserpit tua, purpureotua palmite vitis
Serpsit, & (ab!) spretis it per humum foliis.

Tu viti succurre tua, mi Vinitor ingens:
Da fulcrum, fulcrum da mihi quale? crucem.

Penè persuades mihi ut, sum Christianus.

Penè? quid hoc penè est? Vicinia sava salutis!
Quam tu malus es proximitate boni!

Ab! portu quæ teste peris, bis multumquæ ille est,
Hunc non tam pelagus, quam in fœdera promiss.

Quæ nobis spes vix absunt, crudelius absunt:
Penè fui felix, Emphasi est miseri.

I O A N N. 3. 19.
Lux venit in mundum, sed dilexerunt homines
magis tenebras quam lucem.

L Uce suâ venit ecce Dæus, mundoque resulget;
Pergit adhuc tenebras mundus amare suas.

At Stygius igitur mundus damnabitur umbris?
Pergit adhuc tenebras mundus amare suas?

D I V E S
Dives implorat guttam.

O Mibi si digito tremat & tremat unica summo
Gutta! si flammâ mulceat una meas!

Currat opum quæcunque volet lex, & vnda mearum;
Una mihi hæc detur gemmula, Dives ero.

Q U O M O D O
Quomodo potest homo gigni qui est senex?

D I C, Phoenix unde in nitida novus emicat annos;
Plaudis & elusas ante a penna rogos?

Quis colubrum dolus insinuat per secula retro,
Et jubet emeritum luxuriare latius?

Cur vostro percutite suam pradata senectam
Torva ales, rapido plus legis ovis diem dantur?

Immo, sed ad nixus qua stat Lucina secundos?
Natales seros unde senex habbat.

Ignoras, Pharisee? sat est: jam credere disces:
Dimidium fidei, qui bene nescit, habet.

Matth. 11. 13.

Arbor Christi jussu arescens.

Ille jubet: procul ite mei, mea gloria, rami:
Nulla vocet nostras amplius aura comas.

Ite, nec o pigeat: nam vos quoque fulminis ira,
Nec truci ala Noti verberat: Ille jubet.

O vox! o Zephyro vel fa, quoque dulcior omni!
Non possum Autumno nobiliore frui.

Luc. 1. 13.

Zacharias minus credens.

Infantis fore te patrem, res mira videtur:
Infans interea factus es ipse pater.

Et dum promissi signum (nimis anxie) quaris,
Jam nisi per signum querere nulla potes.

JOANN. 3.

In aquam baptismi Domini.

Felix o, sacras cui sic licet ire per artus!
Felix! dum lavat hunc, ipsa lavatur aqua.

D

Gutta

*Gutta quidem sacros quacunq; perambulat artus,
Dum manna hæc gemma est, dum cadit hinc, lacryma.*

LU C. 13. 11.

*Mulieri incurvatæ medetur Dominus,
indignante Archisynagogo.*

IN proprios replicata sinus qua repserat, & jam
Dæmonis (*infelix!*) nil nisi nodus erat,

*Solvitur ad digitum Domini: sed strictior illo
Unicus est nodus; cor, Pharise, tuum.*

MATTH. 13. 46.

*Neque ausus fuit quisquam ex illo die eum
amplius interrogare.*

CHriste, malas fraudes, Pharisaica retia, fallis:
Et miseros sacro discutis ore dolos.

*Ergò tacent tandem, atque invita silentia servant:
Tam bene non aliter te potuere loqui.*

MATTH. 10. 20.

S. Joannes matri suæ.

O Mihi cur dextram, mater, cur, oro, sinistram
Poscis, ab officio mater iniqua tuo?

*Nolo manum Christi dextram mihi, nolo sinistram:
Tam procul à sacro non libet esse sinu.*

MATTH.

Epigrammata Sacra.

23

MATTH. 4. 1

Si filius Dei es, deice te.

NI se dejiciat Christus de vertice Templi,
Non credes quod sit Filius ille Dei.

At mox te humano de pectore dejicit: bens tu,
Non credes quod sit Filius ille Dei?

LUC. 19. 41.

Dominus fletus ad Judæos.

Discite vos miseri, venientes discite flammæ;
Nec facite & lacrymas sit perissemæ.

Nec perissemæ tamen poterunt: mihi credite, vestras
Vel reprimet flammæ hac aqua, vel faciet.

LUC. 18. 11.

Nec velut hic Publicanus.

Istum? vile caput! quantum mihi gratulor, inquis,
Istum quod novi tam mihi dissimilem!

Vilis at iste abiit sacris acceptior aris:
In uno, & jactes hunc tibi dissimilem.

ACT. 9. 34.

In Saulum fulgore nimio excæcatum.

Qua lucis tenebra? qua nox est ista dici?
Nox nova, quam nimis luminis umbra facit!

An Saulus fueris cæcus, vix dicere possum;
Hoc scio, quod captus lumine Saulus erat.

D 2

LUC.

Luc. 18. 14.

Beati oculi qui vident.

Cum Christus nostris erat mississimus oris,
Atque novum cecos iussit habere diem,

Felices, oculos qui tunc habuere, vocantur?
Felices, & qui non habuere, voco.

Luc. 7. 15.

Filius è seretro matri redditur.

Ergo nec tam subito potuit vica flebilis horror
In natalitio candidus ire toga?

Quos vidi, matris gemitus hos esse dolentis
Credideram; gemitus parturientis erant.

In seculi sapientes.

Ergo ne delirus fueri, & sibi plaudat ab alto
Stultitia, ut velit hanc ambitione peti?

Difficilisne adeò facta est, & serâ tandem?
Ergo & in hanc etiam quis sapiisse potest?

Tantum erat, ut possit tibi doctior esse quini?
Tanti igitur cerebri res, periisse, fuit?

Nil opus ingenia, nihil hanc opus Arte furoris:
Simplicius poteris scilicet esse miser.

Luc. 4.

Epigrammata Sacra.

25

In Iudæos Christum præcipitare conantes.

Dicite, quæ tanta est sceleris fiducia vestri?
Quod nequius demon, id voluisse scelus?

Quod nequius demon scelus, id voluisse patrare!
Hoc tentare ipsum dæmona (credo) fuit.

Rev. 7. 9.

In Draconem præcipitem.

I Frustra truculente; tuas procul astra ridens
Astra minas, caelo jambent tota sua.

Tunc igitur caelum super ire atque astra parabas?
Ascensu tanto non opus ad barathrum.

Luc. 1. 31.

Beatæ Virgini credenti.

Miraris (quid enim faceres?) sed & hac quoque, cre-
Hac uteris credis dulcia monstratus. (dis:

En fidei, Regina, tua dignissima merces!
Fida Dei fueras filia; mater eris.

Mar. 12.

Licetne Cafari centum dare?

Post tot Scribarum (Christe) in te pralia, tandem
Ipse venit Cafar: Cafar in arma venit.

Pugnant terribiles non Cafaris ense, sed ense
Cafare: quin Cafar vinceris ipse tamen.

D 3

Hoc

*Hoc quoque tu conscribe tuis, Auguste, triumphis,
Sic vinci dignus quis nisi Caesar erat?*

✠ MATTH. 9.

*In tibicines & turbam tumultuantem
circa defunctam.*

Veni, quid strepitis? nam, quamvis* dormiat illa,
Non tamen è somno est sic revocanda suo.

*Exspectat solos Christi sapor iste susurros:
Dormit enim; sed Non omnibus illa tamen.*

*Vers. 24. Non enim mortua est puella, sed dormit.

MATTH. 6. 19.

Piscatores vocati.

Ludite jam pisces secunda per aquara: pisces
Nos quoque (sed varia sub ratione) sumus.

*Non potuisse capi, vobis spes una salutis:
Una salus nobis est, potuisse capi.*

MARC. 12.

Date Cæsari.

Cuncta Deo debentur: habet tamen & sua Caesar;
Nec minus inde Deo est, si sua Caesar habet.

*Non minus inde Deo est, solis si cætera dantur
Cæsareo, Caesar cum datur ipse Deo.*

MATTH.

MATTH. 21. 7.

Dominus asino vehitur.

Ille igitur vilem te, te dignatur asellum,
O non vecturâ non bene digne tuâ?

*Hec quibus haud pugnat Christi patientia monstris?
Hoc, quod sic fertur, hoc quoque ferre fuit.*

LUC. 21. 27.

Videbunt Filium hominis venientem in nube.

Immo veni: aërios (ô Christe) accingere currus,
Inq; triumphali nube cornescens ades.

*Nubem quaris? erunt nostra (ah!) suspiria nubes:
Aut sol in nubem se dabit ipse tuam.*

JOANN. 20.

Nisi digitum immisero, &c.

Impius ergo iterum clavos? iterum impius hastam?
Et totum digitus triste revolvat opus?

*Tunc igitur Christum (Thoma) quod vivere credas,
Tu Christum faceres (ah truciulente!) mori?*

ACT. 8.

Ad Judæos mactatores S. Stephani.

Quid datis (ah miseri!) saxis nolentibus iras?
Quid nimis in tragicum precipitatis opus?

*In mortem Stephani se dant invita: sed illi
Occiso faciunt sponte sua tumultum.*

Sancto Iohanni, dilecto discipulo.

Tu frueri; augustinusq; sine capite abbas (quod & tum
Nollet in aeterna se posuisse rosa)

Tu frueri: & sacro dum te sic pectore portat,
A sat erit tergo me posuisse vehi.

MATTH. 2.

In lactentes Martýres.

Vulnera natorum qui vidit, & ubera matrum,
Per pueros fluxit (ab!) simul ire suis,

Sic pueros quisquis vidit, dubitavit, an illos
Lilia cælorum diceret, annæ rosas.

MATTH. 1. 23.

Deus nobiscum.

Nobiscum Deus est? vestrum hoc est (bei mihi!) vestrum:
Vobiscum Deus est, & asini atque boves.

Nobiscum non est: nam nos domus aurea sumus:
Nobiscum Deus est, & jacet in stabulo?

Hoc igitur nostrum ut fiat (dulcissime Jeshu)
Nos dandi stabulis, vel tibi danda domus.

Christus circumcísus ad Patrem.

Has en primitias nostra (Pater) accipe mortis;
(Vitam ex quo sumpsi, vivere dedidici)

Ira (Pater) tua de pluviâ gustaverit istâ:
Olim ibit fluxit hoc latius omne suis.

*Tunc sitiat licet & sitiat, bibet & bibet usque :
Tunc potens toto fonte superba frui.*

*Nunc hactæ interea possit præludere culter :
Indolis in pœnas spekeret ista mœa.*

In Epiphaniam Domini.

N*on solida contenta dies fac lucis Eoa,
Ecce micat radiis casarata novis.*

*Persa sagax, propterea : discurre per ardua Regum
Tecta, per auratas marmoreasq; domus :*

*Quare ô, quæ intepuit Regina purpura partu ;
Principe vagitu qua domus infenuit.*

*Andin' Persa sagax ? Qui tanta negotia cœlo
Fecit, Bethlehemis vagiit in stabulis.*

Luc. 2. 49.

Ecce quærebamus te, &c.

T*E quæro misera, & quæro : tu nunc quoq; trallas
Res Patris : Pater est unica cura tibi :*

*Quippe quod ad pœnas tantum & tot nomina mortis,
Ad luctum & lacrymas (hei mihi !) mater ego.*

JOANN. 2.

Aquæ in vinum versæ.

U*nde rubor vestris, & non sua purpura lymphis ?
Quæ rōsa mirantes tam nova mirat aquas ?*

Numen

*Namen (conviva) praesens agnoscite Nomen :
Nympha pudica Deum vidit, & erubuit.*

MATTH. 8. 13.

Absenti Centurionis filio Dominus absens
medetur.

Quam tacitis inopina salus illabitur alis !
Alis, quas illi vox tua, Christe, dedit.

Quam longas vox ista manus habet ! hac medicina
Absens, & praesens hac medicina fuit.

MARC. 4. 40.

Quid timidi estis ?

Tanquam illi insanus faceret sua fulmina ventus !
Tanquam illi scopulos vorit habere fretum !

Vos vestri scopuli, vos estis ventus & unda :
Naufragium cum illo qui metuit, meruit.

LUC. 2.

Nunc dimittis.

ITe mei (quid enim ulterius, quid vultis ?) ocelli :
Leniter obductis ite supercilis.

Immo & adhuc & adhuc, iterumq; iterumq; videte ;
Accipite hac totis lumina luminibus.

7 amque

*Sanque ite, & tutis & vos bene claudite vallis :
Servate hac totis lumina luminibus.*

*Primum est, quod potui te (Christe) videre : secundum,
Te viso, rectè jam potuisse mori.*

MATTH. 13. 34.

In segetem facram.

E*Cce suam implorat, demisso vertice, falcem :
Tu segetis falcem da (Pater alma) suam.*

*Tu falcem non das ? messem tu (Christe) moraris ?
Hoc ipsum falx est : hac mora messis eris.*

LUC. 7. 37.

*Cœpit lacrymis rigare pedes ejus, & capillis
extergebat.*

U*nda sacras sordes lambit placidissima : flava
Lambit & hanc undam lucida flamma coma.*

*Ille per has sordes it purior unda ; simulque
Ille per has lucet purior ignis aquas.*

LUC. 18. 41.

Quid vis tibi faciam ?

Q*uid [volo (Christe) rogas ? quippe ab volo, Christe,
Quippe ab te (dulcis Christe) videre volo.*

At

At video, fidesq; oculis nunc quoque figo: *expansas*
 Est mihi, qua nunquam est nunc oculata, fides.

Sed quamvis videam, tamen ab volo (Christe) videre:
 Sed quoniam video (Christe) videre volo.

MATTHE. 23. 23.

Christus mulieri Canaanæ difficilior.

UT pretium facias dono, donare recusasti:
 Usque rogas supplex, tantum usque negas.

Hoc etiam donare fuit, donare negare.
 Sæpe dedit, quisquis sæpe negata dedit.

LUC. 2. 1.

Beatus venter & ubera, &c.

ET quid si biberet Jesus vel ab ubere vestro?
 Quid facit ad vestram, quod bibit ille, sitim?

Ubera mox sua & Hic (ô quàm non lactea!) pandet:
 E nato Mater cum bibet ipsa suo.

JOANN. 15. 1.

In Christum Vitem.

UT Lignum vitis amat (quippe est & in arbore flamma,
 Quam fovet in viridi pectore blandus amor:)

*Illam ex arboribus cunctis (Vitis) amasti;
Illam, quacunque esset, quæ crucis arbor erat.*

J O A N N. 16. 10.
Vos flebitis & lamentabimini.

Ergo mihi salutate mei, redagantia lætus: (qm!
Quam charum (ô Deus) est hoc mihi flere me-

Flerem, ni flerem: Solus tu (dulcis Iesu)
Lætitiam donas tunc quoque, quando negas.

J O A N N. 10.
In gregem Christi Pastoris.

O Grex; ô nimium tanto Pastore beatum!
O ubi sunt tanta pascua digna gregi?
Nè non digna forent tanto grege pascua, Christus
Ipse suo est Pastor, pascuum & ipse gregi.

J O A N N. 10.
In vulnera pendentis Domini.

Sive oculos, si ve ora vocem tua vulnera; certo
Undique sunt ora (heu!) undique sunt oculi.

Ecce ora! ô nimium roseis florentia labris!

Ecce oculi! sævis ab madidi lacrymis!

Magdala, qua lacrymas solita es, qua basia sacro

Ferre pedi, sacro de pede summa vices:

Ora pedi sua sunt, tua quò tibi basia reddat:

Quò reddat lacrymas scilicet est oculus.

MARCO. 1.
Paralyticus convalescens.

Christum, quod misero facilis peccata remittit;
Scribe blasphemum, dicere non dubitant.

Hoc scelus ut primum Paralyticus audiit; irā
Impatiens, lectum sustulit atque abiit.

JOANN. 8. 99.

Tunc sustulerunt lapides.

Saxa? illi? quid tam fædi volnere furores?
Quid sibi de saxis hi volnere suis?

Indolem, & antiqui agnosco vestigia patris:
Panem de saxis hi volnere suis.

In resurrectionem Domini.

Nasceris, eni tecumque tuus (Rex auree) mundus;
Tecum * virgineo nascitur in tumulo.

Tecum in natales properat natura secundos,
Atque novam vitam te novum orbis habet.

Ex vita (Sol alme) tua vitam omnia sumunt:
Nil certè, nisi mors, cogitur inde mori.

At certè neque mors: nempe ut queat illa sepulchro
(Christe) tuo condi, mors voles ipsa mori.

* Joann. 19. 41. & 3. Act. 13. 36.

MATTH. 28. 17.

Aliqui verò dubitabant.

Scilicet & tellus* dubitat tremebunda: sed ipsū hoc,
Quod tellus dubitat, vos dubitare vetat.

Ipsi custodes vobis, si queritis, illud
Hoc ipso dicunt, *dicere quod nequeunt.

*Vers. 2. *Οὐκ ἔστιν ἡμεῖς ὡς οἱ ἄγγελοι·*

*Vers. 4. *ὁ δὲ θεὸς ὁ πατὴρ ὁ ἐν οὐρανῷ·*

JOANN. 10. 20

In vulnerum vestigia quæ ostendit Dominus,
ad firmandam suorum fidem.

His oculis (nec adhuc clausis coëre fenestris)
Invigilans nobis est tuus usus amor.

His oculis nos cernit amor tuus: his & amorem
(Christe) tuum gaudet cernere nostra fides.

LUC. 17. 19.

Mittit Joannes qui quærant à Christo, an is sit.

Tu qui adeò impatiens properasti agnoscere Chri-
Tunc cum claustra uteri te tenuere sui, (stum,

Tu, quis sit Christus, rogitas? & queris ab ipso?
Hoc tibi vel minus dicere quisque potest.

JOANN. 18. 10.

In Petrum auricidam.

Quantumcunque ferox tuus hic (Petre) fulminat
Tu tibi jam pugnas (ô bone) non Domino. (ensis,
Scilicet

*Scilicet in miseram furis implacabilissimus aurem;
Perfidia testis ne quis esse tua. pilA*

MAR. 3.

Manus arefacta sanatur.

Felix ! ergò tua spectas natalia dextera,
Que modò spectanti flebile funus erat.

*Qua nec in externos modò dextera profuit usus ;
Certè erit illa tua jam manus & fidei.*

MATTH. 27. 24.

In Pontium malè lantum.

Illa manus lavat unda tuas , vanissime Judex ;
Ab tamen illa scelus non lavat unda tuum.

*Nulla scelus lavit unda tuum Avel si lavet ulla,
Q. volat ex oculis illa venire tuis.*

MATTH. 17. 27.

In piscem dotatum.

Tu piscem si, Christe, velis, venit ecce, summque
Fert pretium : tanti est vel perisse tibi.

*Christe, fore tibi non opus est ; addicere nummos
Non opus est : ipsum se tibi piscis eret.*

Ἡ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΑΚΡΑ.

*Iudaïs, fulmen quia falsum apparuisse esse,
Hoc ipso veniam nomine fulmen erat.*

Ὁ Τεργῦ οὐτό ποτε βέβηθε· πόλεμον ἔπειλας
Ἡ γὰρ τὸ ἄνευ σου εἰς τὸν αἰῶνα
Αὖν Ἰουδαῖοι, μὴ ποτὶ συγγένειαν
Ἐρῶσι τῆς ὀργῆς τὰ ἀπόβον ἑσθίνης.

Ἀλλὰ γαληναῖον ὅτε καὶ ἦσυχον ἄφω
Φλέσμα, ἔχ' ἀβλήτης λείχε φίλον ποναμῆς,
Ἐκθαμβεῖ. ὅπ' ὃ κείνοις ἔκ' ἦεν ἀληθῆς,
Νωτὶ ἔπειτα φέρεται παραμῆς ἦν.

JOANN. 3. 16.

*Sic dilexit mundum Deus, ut Filium morti
traderet.*

A *H nimis est, illum nostra vel tradere vita:
Guitula quod faceret, cur facis, ocanus?*

*Unde & luxuriare potest, habet hinc mea vita:
Amplè & magnifice mors habet unde mori.*

LUC. 14. 19.

Juga boum emi.

A *D cenam vocare (domini quod jussu volebant)
Tu mihi, nescio quos, dicis (inepte) boves.*

*Imò vale, nobis nec digne nec utilis hospes!
Cæna tuos (credo) malis habere boves.*

ACT.

Epigrammata Sacra.

Act. 14.

D. Paulum, verbo sanantem claudum, pro
Mercurio Lystris adorant.

Quæ Tægus hic, quæ Pactoli nova voluitur unda?
Non hominis vox est hæc: Deus ille, Deus.

Salve, mortales nimium dignate penates!

Digna Deo soboles, digna tonante Deo!

O salve! quid enim (alma) tuos latuisse voluit?
Te dicis certe vel tua lingua Deum.

Laudem hanc haud miror: Meruit facundus haberi,
Qui claudo promptos suavit habere pedes.

In S. Columbam ad Christi caput sedentem,

Cui sacra siderea volueris suspendere ala?
Hunc nive plus nivem cui dabis illa pedem?

Christe, tuo capitis totis se destinat auris,

Quæ ludit densa blandior umbra coma.

Illic arcano quid non tibi murmure narrat?

(Murmure mortales non imitante sonos)

Sola avis hæc nido hoc non est indigna cubare:

Solus nidus hic est hæc bene dignus ave.

Πῇ τυχερὸς ἀγὼς πέρυξ' ἀσεβέσταιν ἐρεῖμους;

Ἢ πινὲ καὶ τὰ φέρει τῶν πόθεν χονέων;

Χεῖρὲ τῇ κεφαλῇ πῶς πέρυξαιν ἐπείγει.

Πῇ σκιά τοι δασιόεις παῖς μάλ' ἀπρόσφορος.

Ποῖά σοι ἀρρήφα ψιδυλομαπ κέν' ἀγορεύς;
 Ἀρρήφ', ἢ κ' ἡχῆς ἴσα μὲν ἀνδρομένους.

Μύνα μὲν ἡδ' ὄρνις χαλιδῆς ἔς' ἄξια πάντων·
 Ἀξία δ' ὄρνιθ' μύνα μὲν ἡ χαλιδῆς.

ACT. 12.

In fores Divo Petro sponte apertas.

Quid juvit clausisse fores (bone janitor) istas?
 Et Petro claves jam liquet esse suas.

Dices, Sponte patent; Petri ergò hoc scilicet ipsum
 Est clavus; Petro clave quòd haud opus est.

Luc. 15. 2.

Murmurabant Pharisei, dicentes, Recipit
 & peccatores & comedit cum illis.

AH malè, quisquis is est, pereat! qui scilicet istis
 Convivam (javis!) non finit esse suum.

Istis cùm Christus conviva adjungitur, istis
 O non convivam est Christus, at ipse cibus.

MATTH. 15.

In trabem Pharisaicam.

CEdant, quæ, rerum si quid tenue atq; minutum est,
 Posse acie certâ figere, vitra dabunt.

Epigrammata Sacra.

41

*Artis opus mira? Phariseo en optica trabs est,
Ipsam (vera loquor) quâ videt ille nihil.*

JOANN. 9. 11.

Constituerunt ut si quis confiteretur eum esse
Christum, synagogâ moveretur.

*Infelix, Christum reuses quicunque colendi!
O reus infelix! quàm tua culpa gravis!*

*In summis igitur, summis damnabere cœlis:
O reus infelix! quàm tua pœna gravis!*

MATTH. 23. 29.

De voto filiorum Zebedæi.

*It tibi (Joannes) tibi sit (Jacobe) quod optas:
Sic tibi dextra manus; sit tibi læva manus.*

*Pro, alia in cælo est, & non incommoda, sedes:
Si neque læva manus; si neque dextra manus.*

*Ali hanc aut illam nolo mihi querere partem:
O, cœlum, cœlum da (Pater alme) mihi.*

JOANN. 6.

Ad hospites cœnæ miraculosæ quinque
panum.

*Vescere pane tuo: sed & (hospes) vescere Christo:
Est panis panis scilicet ille tuo.*

E. 3

Tunc

*Tunc pane hoc CHRISTI refectus sum (hospes) abibi,
Panem ipsum CHRISTUM si magis esurias.*

JOANN. 16. 33.

De Christi contra mundum pugna.

Tunc miser ? tu (Mundus ait) mea fulmina contra
Ferre manus, armis cum sibi nuda manus ?

*I lictor ; manibusque audacibus injice vincula :
Injecit lictor vincentia, & arma dedit.*

ACT. 9. 19.

*Græci disputatores Divo Paulo mortem
machinantur.*

Euge argumentum ! sic disputat : euge sophista !
Sic pugnum Logices stringere, sic decuit.

*Hoc argumentum in causam quid (Græcula) dicis ?
Dicit, te in causam dicere posse nihil.*

LUC. 12. 16.

*Qui maximus est inter vos, esto sicut
qui minimus.*

O Bone, discipulus Christi vis maximus esse ?
At verò sis hac ratione minor.

*Hoc sanctæ ambitionis iter (mihi crede) tenendum est.
Hac ratio ; Tu, ne sis minor, esse velis.*

LUC.

In lacrymantem Dominum.

Vobis (Judai) vobis hac voluitur unda,
Qua vobis, quoniam spernitis, ignis erit.

Eia faces (Romani) facra! seges illa furoris,
Non nisi ab his undis, ignea messis erit.

MATTH. 2.

Christus in Egypto.

Hunc tu (Nila) tuis majori flumine monstra:
Hunc (nimis ignotum) dic caput esse tibi.

Jam tibi (Nile) vides: jam te quoque multus inunda:
Ipse tua jam sis laticis fluvius.

MATTH. 9.

In cecos Christum confidentes, Phariseos
abnegantes.

Ne mibi, tu (Pharisee ferox) tua lumina jactes:
En cecus! Christum cecus at ille videt.

Tu (Pharisee) nequis in Christo cernere Christum:
Ille videt cecus; cecus es ipse videns.

MATTH. 16. 24.

Si quis ponere me veniet, tollat crucem &
sequatur me.

Ergo sequor, sequor, en! quippe & mihi crux mea,
Parva quidem; sed quam non satis, ecce, rego.

*Non rego? non parvū hanc? ideo neq; parva putanda est,
Crux magna est, parvam non bene ferre crucem.*

LUC. 5. 28.

Relictis omnibus sequutus est eum.

Q*uas Matthæus opes, ad Christi iussu, reliquit,
Tum primū verè capis habere suas.*

*Iste malarum est usus opum bonus, unicus iste;
Esse malas homini, quas bene perdat, opes.*

MATTH. 23. 29.

Ædificatis sepulchra Prophetarum.

S*anctorum in tumulis quid vult labor ille colendis?
Sanctorum mortem non finit ille mori.*

*Vane, Prophetarum quot ponis saxa sepulchris,
Torrestes lapidum, quæis periçre facis.*

MARC. 3.

*In manum aridam quâ Christo mota est
miseratio.*

(salutem :)
P*rende (miser) Christum; & cum Christo prende
At manca est (dices) dextera: prende tamen.*

*Ipsam hoc, in Christum, manus est: hoc prendere
Christum est,*

Quâ Christum prendas, non habuisse manum.

Ad D. Lucam medicum.

Nulla mihi (Luca) de te medicamina posco;
Ipse licet medicus sis, licet ager ego.

Quippe ego in exemplum fidei dum te mihi pono;
Tu, medice, ipse mihi es tu medicina mea.

QΤὸν ἰῶ, Λυκά, ὅσα ἔξ' ἐμοὶ ὀφθαλμοῦ αἰτῶ,
Καὶ σὺ δ' ἰαθεῖς ἐμῶ, καὶ μὴν ἰῶ νοσθεῖς.

Ἄλλ' ἐν ὅσῳ ὁφθαλμῷ πλῆεις μοι τίσιθ', αὐτὸς,
Αὐτὸς ἰαθεῖς, ἐμοὶ γ' ἐστὶ ἀκρωτεῖν.

Luc. 14. 4.

Hydropicus sanatus, Christum
jam sitiens.

Pellitur inde sitis, sed & hinc sitis altera surgit:
Hinc sitit ille magis, quo sitit inde minus.

Felix o, & mortem poterit qui temere morbus!
Cui vitæ ex ipso fonte sititur aqua!

In cœtum cœlestem omnium Sanctorum.

Felices anima! quæ calo debita virtus
Jam potuit vestris inferuisse polis.

Hoc dedit egregii non parvus sanguinis usus;
Spēsque per obstantes expatiata vias.

O ver! o longa semper seges aurea lucis!
Nocte nec alternâ dimidiata dies!

O qua palma manu videtur! quae sponte corona!

O nix virginea non temeranda toga!

Pacis interitum pot illuc ora videre?

Vos Agni dulcis lumina: vos --- Quid ago?

MATTH. 8. 13.

Christus absenti medetur.

Vox jam missa sua potuit jam tangere metas?
O superi! non hoc ire sed esse fuit.

Mirac' lum fuit ipsa salus (bene credere possis)
Ipsum, mirac' lum est, quando salutis iter.

JOANN. 9.

Cæcus natus.

Felix, qui potuit tanta post nubila noctis
(O dignum tanta nocte!) videre diem:

Felix ille oculus, felix utrinq; putandus;
Quod videt, & primum quod videt ille Deum.

MATTH. 9.

Et ridebant illum.

Lutib' instantis, Christum ridere vacabat?
Vanior iste fuit risus, an iste dolor?

Lutibus in tantis his vester risus, inopi,
(Credite mî) meruit maximus esse dolor.

MATTH.

In sapientiam seculi.

Noli altum sapere (hoc veteres volabre magistri)
Nè reserat lassos alta ruina gradus.

Imme mihi dico, Noli sapuisse profundum:
Non ego ad infernum me sapuisse velim.

In stabulum ubi natus est Dominus.

Illa domus stabulum? non est (Puer auree) non est:
Illa domus, quæ tu nasceris, est stabulum?

Illa domus toto domus est pulcherrima mundo;
Vix cælo dici vult minor illa tuo.

Cernis ut illa suo passim domus ardeat auro?
Cernis ut effusa rideat illa rosis?

Sive aurum non est, nec qua rosa rideat illic;
Ex oculis facile est esse probare tui.

Ὁ ἰσχυρὸς ὁ δὲ ἐς αὐτὴν ἔμπεδον, ἰσχυρὸς
Ἐν δὲ τῷ πικρῷ αὐλῶν ἔπελε.

Οἶκον μὲν πικρὸν μάλα δὲ χεῖρον ἔκρινεν
Οὐρανὸν ἔδδεν τε μικρότερον πέλε.

Ἦν δὲ καὶ νεῶς δόμου ἐμπειράτα χρύσειον,
Ἦν δὲ καὶ νεῶς δόμου ῥόδουσι γλά.

Ἦν ῥόδον ἔχον γλά, ἢ δὲ τε χρύσειον ἐκείδον
Ἐκ αὐτῆς ἐφραζμῶν ἔδδεν ἐλαγχάναι.

S. Stephanus amicis suis, funus sibi
curantibus.

Nulla (precor) busto surgant mihi marmora: bustum
Hac mihi sint mortis conscia saxa mea.

Sic nec opus fuerit, notet ut quis carmine bustum,
Pro Domino (dicens) occidit ille suo.

Hic mihi sit tumulus, quem mors dedit ipsa; mei que
Ipse hic martyrii sit mihi martyrium.

In D. Joannem, quem Domitianus ferventi oleo
(illatum) indidit.

Illum (qui, toto currens vaga flammula mundo,
Non quidem Ioannes, ipse sed audit amor)

Illum ignem extingui, bone Domitiane, laboras?
Hoc non est oleum, Domitiane, dare.

In tenellos Martyres.

AH qui tam propero cecidit sic funere, vita
Hoc habuit tantum, possit ut ille mori.

At cujus Deus est sic usus funere, mortis
Hoc tantum, ut possit vivere semper, habet.

MATTH. 4. 24.

Attulerunt ei omnes male affectos, dæmoniacos,
lunaticos --- & sanavit eos.

Collige te tibi (torve Draco) furiasque facésque,
Quasque vocant pestes nox Erebusque, suas:

Fac

Fac colubros jam tata suorum vibret Erinny;
Collige, collige te fortiter, ne — percas.

L u c. 2.

Tuam ipsius animam pertransibit
 gladius.

(nullum;

Quando habeat gladium tua, Christe, tragedia
 Quis fuerit gladius, Virgo beata, tuus?

Namq; nec ulla aliàs tibi sunt data vulnera, Virgo,
 Quàm qua à vulneribus sunt data, Christe, tuis.

Forsan quando senex jam caligantior esset,
 Quod Simcon gladium credidit, hasta fuit.

Immo neque hasta fuit, neque clavus, sed neq; spina:
 Hei mihi, spina tamen, clavus, & hasta fuit.

Nam quiscunq; malis tua, Christe, tragedia crevit;
 Omnia sunt gladius, Virgo beata, tuus.

In sanguinem circumcisionis Dominicz.

Ad convivas, quos hæc dies apud
 nos solennes habet.

Hæus conviva: bibin? Maria hæc, Mariaq; puel-
 Mittunt de pralomusta bibenda suo. (lus,

Una quidem est (toti quæ par tamen unica mundo)
 Unica gutta, suo quæ iremit orbiculo.

O bibite

O bibite blac, quale aut quantum vos cunque bibistis,
(Credite mi) nil tam sive bibistis adhuc.

O bibite & bibite, & restat tamen usque bibendum:
Restat, quod poterit nulla domare sitis.

Scilicet hic, mensura sitis, mensura bibendi est:
Hac quantum cupias vina bibisse, bibis.

Luc. 1.

Puer Jesus inter Doctores.

Fallitur, ad mentum qui praeferit quicque, presumendum,
Ceu possint lares nil sapuisse gena.

Scilicet de herba male mensuratur Apollo;
Et bene cum capitis stat nive, mentis hyems.

Dispat, & intemero disci quoque posse magistra:
Canitiem capitis nec putet esse caput.

JO ANN. 2.

Ad Christum, de aqua in vinum versa.

Signa tuis tum hostis habet contraria signis:
In vinum tristes tu mihi vertis aquas.

Ille autem de vino lacrymas & jurgia ducens,
Vina iterum in tristes (hei mihi!) mutat aquas.

Luc. 1.

Christus infans Patri sistitur in templo.

Agnus eat, ludatque, (licet) sub patre petulco;
Cumque, sua longum conjuge turtur agat.

Conciliatorem

Epigrammata Sacra

Conciliatorem nihil huiusmodi per agnum:
Nec tener ut volucris non suo fatis feram.

Hactenus exigua hac, quasi munera, lusimus; hac quoque
Multum excusanti sunt capienda manu.

Hoc Donum est; de quo, toto tibi dicimus ore,
Sume Rater: meritis hoc tibi sumo suis.

Donum hoc est, hoc est; quod scilicet audeat ipso
Esse Deo dignum: scilicet ipse Deus.

MATTH. 8.

Leprosus Dominum implorat.

Credo quod ista potes, velles modò: sed quia credo,
Christe, quod ista potes, credo quod ista volas.

Tu modò, tu faciles mihi, Sol meus, exere vultus;
Non poterit radios nix mea ferre tuos.

MATTH. 8.

Christus in tempestate.

Quod fervet tanto circum te, Christe, tumultu,
Non hoc ira maris, Christe, sed ambitio est.

Hac illa ambitio est, hoc tanto te rogat ore,
Pessit ut admonitus, Christe, tacere tuos.

ACT. 16. 21.

Annunciant ritus, quos non licet nobis suscipere,
cùm simus Romani,

Hoc Caesar tibi (Roma) tuus dedit, armis; ? solis
Romanis igitur non licet esse piis ?

Ab

Epigrammata Sacra.

*Ab, meliōs, tragicis nullas tibi Caesar in armis
Altus anhelanti detronisset equo;*

*Nec domini volucris facies horrenda per orbem
Sua tibi in signis torva venire tuis:*

*Quam miser ut staret de te tibi (Roma) triumphus;
Ut tantū fieres ambitione nihil.*

*Non tibi, sed scelere vincis: proh laurea tristis!
Laurea, Cerbereis aptior umbra comis!*

*Tam turpi vix ipse pater diademate Pluto;
Vix sedes ipse suo tam niger in solio.*

*De tot Caesaris redit hoc tibi (Roma) triumphis:
Caesare, aut (quod idem est) egregie misera es.*

MATTH. 4.

Hic lapis fiat panis.

ET fuit: ille lapis (quidam sic dicere?) panis.
Christe, fuit: panis sed tuus ille fuit.

*Quippe, Patris cum sic vuleret suprema voluntas;
Est panis, panem non habuisse, tuus.*

Αρτῷ ἰλω τοι δῶτ' (ἐμπῶν θίμω δῶν) ἐκείνῳ
Χεῖρ, τοι ἀρτῷ ἰλω ἡ λίθῳ· ἀλλὰ πῶς.

*Ἡν ἔπος ἦ παῖς ἐν μεγάλῳ τὸ θάλημα
Ἀρτῷ ὅτ' ἐκ λίθου τοι, Χεῖρ, τοι ἀρτῷ ἰλω.*

MATTH.

Mulier Canaanitis.

Quicquid Amazonis dedit olim fama puellis?
Credite: Amazoniam sternimus ictu fidem.
Femina, tam fortis fidei? jam credo fidem esse
Plus quam grammaticæ foemine generis.

Luc. 11.

Deus, post expulsam Dæmonem mutum, maledictis
Judæis os obturat.

Una pendè operâ duplicem tibi Dæmona frangis:
Iste quidem Dæmon mutus, at ille loquax.
Scilicet in laudes (qua non tibi Laurea surgit?)
Non magis hic loquitur, quam tacet ille tuus.

JOANN. 6.

Dicebant, Verè hic est propheta.

Post tot qua videant, tot quæ miraculâ tangant,
Hæc & qua gustent (Christe) dabas populo,
Jam Vates, Rex, & quicquid pia nomina possunt,
Christus eras: vellem dicere, venter eras.

Namque his, quicquid eras Christus, de ventre repleto
Omne illud vera nomine venter eras.

Christus ambulabat in portibus Solomonis,
& hyems erat.

Bruma sua autem, non: id non fuit, ergo sub ista:
Si fuit; haud anni, nec sua bruma fuit.

Bruma tibi veniſſe videtur: detentior horis.

Per ſibi non natae expatiata roſas.

At, tibi nè poſſit ſe tam bene bruma negare,
Sola hac, quam vibrat gens tua, *grando vetat.

ſiſtolaſt, munus ſiſtolaſt, ſiſtolaſt, ſiſtolaſt.

MATTH. 28.

Dederunt nummos militibus.

Ne miles velle iſta loqui, tunc munera donas?
Donas, quod poſſit, clem tace ipſe, loquit.

Qua facis à quoquam, pretioſuadente, taceri;
Clariùs, & dici turpiùs iſta facis.

Beatae Virgini.

De ſalutatione Angelica.

Xaipe ſutum neque Caſarene jam antier ales;
Xaipe tunc pennâ candidiore venis.

Sed taceat, qui Xaipe tuum quoque nuntiat, ales;
Xaipe meum pennâ candidiore venis.

Quis dicat mihi Xaïpe meum magis candidus autor,
Quàm tibi qua dicat candidus ille tuum?

Virgo, rogas, quid candidius quàm candidus ille
Esse potest? Virgo, qua rogas, esse potest.

Xaïpe tuum (Virgo) donet tibi candidus ille;
Donas candidior tu mihi Xaïpe mentis.

Xaïpe meum de Xaïpe tuo quid differat, audi:
Ille tuum dicit, tu paris (ecce) meum.

Pontio lavanti.

Non satis est cadere, nisi stuprum hoc insuper addas;
Et tam virginea sis violator aqua?

Nympha quidem pura hac & honesti filia fontis
Luget, adulterio jam temerata tuo.

Casti verecundo properas cum murmure gutta;
Nec satis in lacrymam se putas esse suam.

Desine tam nitidas stuprare (ah, desine) rores;
Aut dic, qua miseras unda lavabit aquas.

In die passionis Dominicæ.

Tamne ego sim terribilis? valeant ieiunia: vinum
Est mihi dulce meo (nec potest esse) cado.

Est mihi quod castis, neque prelum passa, racemis
Palmitum virginis protulit nova parent.

Hoc mihi (ter denis sat enim maturuit annis)

Tandem ecce è dolio prabibis basta suo.

Quamque is, & o quanto calet ætus aromate torrens!

Acer ut hinc aurâ divise currit odor!

Quæ rosa per cyathos voluit tam viva Falernos?

Massica quæ tanto fidere vina tremunt?

O ego nescibam; atque ecce est Vinum illud amoris:

Unde ego sum tantis, unde ego par cyathis?

Vincor: & distis totus propè misceor auris:

Non ego sum tantis, non ego par cyathis.

Sed quid ego invicti metuo bona roborâ vini?

Ecce est, quæ validum diluit, * unda, mirum.

* Job. 19. & continuo exivit sanguis & aqua.

In die Resurrectionis Dominicæ.

Venit ad sepulchrum Magdalena ferens
aromata.

Quin & tu quoq; busta tui Phœnicis adora;
Tu quæq; ser tristes (mens mea) delicias.

Si nec aromata sunt, nec quod tibi fragrat amomum;
(Qualis Magdalina est messis odora manu)

Est quod aromatibus præstat, quod præstat amomo:
Hæc tibi mallicula, hæc gemmea lacrymula.

Et lacryma est aliquid: neque frustra Magdala flevit:
Sentiis hæc, lacrymas non nihil esse suas.

Epigrammata Sacra.

*His illa (& tunc cùm Domini caput iras amomo)
Invidiam capiti fecerat esse pedas.*

*Nunc quoq; cùm finis huic tanto sub aromata sudet,
Plus capit ex oculis, quo litet, illa suis.*

*Christe, decent lacryma: decet isto rore rigari
Vitz. hoc æternum mane, tuumq; diem.*

LUC. 24.

In cicatrices Domini adhuc superstites.

Arima vides; arcus, pharetrâque, levésq; sagittas,
Et quocunq; fuit nomine miles Amor.

*His fuit usus Amor: sed & hac fuit ipse; suumq;
Et jaculum, & jaculis ipse pharetra suis.*

*Nunc splendent tantùm, & deterso pulvere belli
E memori pendent nomina magna ibolo.*

*Tempus erit tamen, hæc ira quando arma, pharetrâq;
Et sobolem pharetra spicula tradet Amor.*

*Heu! quâ tunc animâ, quo stabit conscia vultu,
Quum scelus agnoscat dextera quaq; suum?*

*Improbe, qua dederis, cernes ibi vulnera, miles,
Quâ tibi cunq; tuus luserit arte furor.*

*Sen digito suadente tuo mala Laurus inibat
Temporibus; sacrum sen bibit hasta latens:*

*Sive tuo clavi savam rubnere sub ictu;
Sen puduit jussit ire flagella tuis,*

*Improbe, quæ dederis, cernis tibi vulnera, miles;
Quod dederis vulnus, cernere, vulnus erit.*

*Plaga sui vindex clavosque rependit & hastam;
Quæque rependit, erit clavus & hasta sibi.*

*Quis tam terribiles, tam justas moverit iras?
Vulnera pugnabunt (Christe) vel ipsa tibi.*

JOANN. 14.

Pacem meam do vobis.

Bella vocant: arma (ô socii) nostra arma paramus
Atque enses: nostros scilicet (ah!) jugulos.

*Cur ego bella paro, cum Christus det mihi pacem?
Quod Christus pacem dat mihi, bella paro.*

*Ille dedit (nam quis potuit dare certior autor?)
Ille dedit pacem: sed dedit ille suam.*

ACT. 9.

In D. Paulum illuminatum simul & exæcatum.

Quæ, Christe, ambigua hæc bifidi tibi gloria teli esset
Quod simul huic oculos abstulit, atque dedit?

*Sancta dies animi, hæc oculorum in nocte, latebat;
Te ut possit Paulus cernere, cæcus erat.*

JOANN.

Ego sum via. Ad Judæos interpretes Christi.

O Sed nec calcanda tamen: pes improbe prope
Improbe pes, ergo hoc cæli erat ire viam?

Ah pereat (Judæus ferax) pes improbus ille,
Qui cæli tritam sic facit esse viam.

MATH. 3.

In nocturnum & hyemale iter infans Domini.

Ergo viatoras teneros, cum Proles Parentem;
Nox habet hos, quæ est digna nec ulla die?

Nam quid ad hæc Pueri vel labra, genasve Parentis?
Hæc quid ad hæc facient oscula, nox & hyems?

Lilia ad hæc facerent, faceret rosa; quicquid & balat
Æterna Zephyrus qui tepet in viola.

Hi meruere, quibus vel nox sit nulla; vel illa
Si sit, eat nostrâ parvis illa die.

Ecce sed hos quoque nox & hyems claudere temellos:
Et quis scit, quid nox, quid meditetur hyems?

Ah nè quid meditetur hyems sevirare per Austros!
Quæq; solis nigros nox mala ferre metus!

Ah nè nocte eat curvus non molibus Ensis!
Aspera nè retricos nuntiet aura Notos!

Hec quot habent tenebrae, quot vera pericula secum!

Quos noctem dominam, quantaq; monstra colunt!

Quot vaga qua falsis veniunt ludibria formis!

Trux oculus! Stygio contolor ala Deo!

Sen veris ea, si ve vagis stant monstra figuris;

Virginis salis est hinc, salis inde metus.

Ergo veni; totq; veni resonantior arcu,

(Cynthia) pregnantem clange procul pharetram.

Monstra vel ista, vel illa, tuis sint meta sagittis;

Nec fratris jaculum certior aura vebas.

Ergo veni totq; veni, flagrantior ore,

Dignaq; Apollineas sustinuisse vices.

Scis bene quid deceat Phœbi lucere sororem;

Ex his, si nescis, (Cynthia) disc' genis.

Qua, in his, quanto lampas formosior iret!

Nox suam, ab his, quanto malit habere diem!

Quantum ageret tacitos hac luna modestior ignes!

Atque verecundis sobria staret equis!

Luna, tua non est rosa tam pudibunda dici;

Nec tam virgineos tua flore tremit.

Ergo veni; sed & astra, tuas age (Cynthia) turmas;

Illa oculos pueri, quos imitentur, habent.

Hinc oculo, hinc astro: ut perili face nictat utrumque;

Ætheris es, atque es aethereum Pueri.

*Aspice, quàm bene res utriusque decaret utrumque !
Quàm bene in alternas munus regna manus !*

*Ille oculus cæli hâc sistaret in æthere frontis ;
Sive astrum hoc Pueri, fronte sub ætherea.*

*Si Pueri hoc astrum ætherea sub fronte micaret,
Credat & hunc oculum non minus esse suum.*

*Ille oculus cæli, hoc sistaret in æthere frontis,
Non minus in oculis se putet esse suis.*

*Tam pulchras variare vices cum fronte Puelli,
Cumq; Puelli oculis, æther & astra queant,*

*Astra quidem vellent ; vellent æterna pacisci
Fœderamutata sedis inire vicem.*

*Æther & ipse (licet numero tam dispere) vellet
Mutatis oculis tam bona pacta dari.*

*Quippe irret cælum quantò melioribus astris,
Astra suos oculos si modò habere queat !*

*Quippe astra in cælo quantùm meliora micarent,
Si frontem hanc possint cælum habuisse suum.*

*Æther & astra velint ; frustra velit æther, & astra:
Ecce negat Pueri frons, oculiq; negant.*

*Ab neget illa, vident illi ; nam quem æthera mallet
Isti oculi ? aut frons hac quamagis astra velit ?*

*Quid si aliquod blandâ face lenè renideat astrum ?
Lactea si cæli tæq; quatèq; via est ?*

Blancior hic oculus, roseo hinc qui ridet in ore,
Lactea frons hic est totq; quantaq; magis in ore.

Ergo negent, cœlūmq; suū sua sidera seruent
Sidera de cœlis non bene danda Jovis.

Ergo negant: seque ecce sua sub nube redundant,
Sub tenera occidit nube supercilii.

Nec claudis contenta sui munimine cœli,
Quarunt in gremio Matris ubi latent.

Non nisi sic tactis ubi nix tepet illa pruina,
Castaq; non gelida frigore veniat hyems.

Scilicet iste dies tam pulchro vespere tingit
Dignus; & hos soles sic decet occidere.

Claudat purpureum qui claudis vespere Olympum,
Punico placet tu tibi (Phœbe) foro;

Dum tibi lascivam Thetis auget adultera noctem,
Pone per Hesperias strata pudenda rosas.

Illas nempe rosas, quas conscia purpura pinxit,
Culpa pudorq; suū quæis dedit esse rosas.

Hos soles, nivea noctes, castūq; cubile,
Quod puram fervet per mare virgo Thetis;

Hos, sancti flores; hos, tam sincera dacebant
Lilia; quæq; sibi non rubnere rosa.

Hos, decuit sinus hic; ubi toto fidere promi
Ecce lavant sese lacteo in oceano.

*Atq; lavent genulae meae, suo se manere solvant;
Ipsa dies ex hoc, ut bibat ore diem.*

JOANN. 16. 26. (1707) OMNIBUS

Non dico, me rogaturum Patrem pro vobis.

A H tamen Ipse roga: tibi scilicet ille roganti
Esse nequit durus, nec solet esse, Pater.

Ille suos omni facie te figit amores;
Inq; tuos toto effunditur ore finis.

Quippe, tuos spectans oculos, se spectat in illis;
Inq; tuo (Jesu) se fovet ipse sinu.

Ex te metitur sese, & sua numina discit:
Inde repercutitur redditur ipse sibi.

Ille tibi se, te ille sibi par neclit utrinque:
Tam tuus est, ut nec sis magis illa suus.

Ergo roga: Ipse roga: tibi scilicet ille roganti
Esse nequit durus, nec solet esse, Pater.

Illum ut ego rogem? Hôc (eben) non ore rogandum;
Ore satis puras non faciente preces.

Illum ego si rogem, quis scit quibus ille procellis
Surgat, & in miserum hoc qua tonet ira caput?

Isto etiam forsan veniet mihi fulmen ab ore:
(Sape isto certè fulmen ab ore venit.)

Ille unâ irati forsan me cuspide verbi,
Uno me nunc figet, & interii:

Non

*Non ego, non rogitam : mihi scilicet ille roganti
Durius esse potest, & solet esse, Rater.*

*Immo rogabo : nec ore meo tamen : immo rogabo
Ore meo (Jesu) scilicet ore tuo.*

In die Ascensionis Dominicæ.

Usque etiam nostros Te (Christe) tenemus amores ?
Heu cæli quantam hinc invidiam patimur !

*Invidiam patimur : habent sua sidera cæli ;
Quæque communt tremulas crispa tot ora faces ;*

*Phæbénque & Phæbum, & tot picta vellera nobis ;
Vellera, quæ roseâ Sol variavit acn.*

*Quantum erat, ut finirent hæc unâ nos face ferri ?
Una sit hic : sunt (& sint) ibi mille faces.*

*Nil agimus : nam tu quia non ascendis ad illum,
Æther* descendis (Christe) vel ipse tibi.*

* Aa. i. Nubes susceptum eum abstulit.

Νῦν ἔτι ἡμίτερον σι, Χεῖρ, ἔχωμεν ἡρώτα ;
Οὐ γὰρ ἔνθα ὄσον ὃ φρόνον ὡς ἔχωμεν.

* Ἀλλὰ ἔχωμεν. ἔχει ἐὰ μὴ τὰ δὲ ἀγάλματα αἰδῶν.
* Ἀφρατε, καὶ φοῖβον, καὶ χαλὰ ὅτ' ἐρεῖλον.

* Ὅσον ἔλω, ἡμῶν ὅρ' εἴη ἐν τόδῃ ἄστρον ;
* Ἄστρον ἐν ἡμῖν ἢ εἰς τοι ἄσρ' ἕκατον.

Πάντα μάτιον. ὅτι Χεῖρ σου ἐκ ἀνάσαινας ἐς αὐτόν,
Αὐτὸς μὲν κατέβη ὑετρός εἰς σι τῆς.

Luc. 11.

Cæcus implorat Christum.

Improba turba tace. Mibi tam mea vota propinquat,
Et linguam de me vis tacuisse meam?

Tunc ego tunc taceam, mibi cum meus ille loquetur:
Si nescis, oculos vix habes ista meos.

O noctis miserere mea, miserere, per illam
In te qua primo riseris ore, diem.

O noctis miserere mea, miserere, per illam
Qua, nisi te videat, nox velis esse, diem.

O noctis miserere mea, miserere, per illam
In te quam fidei nox habet ipsa, diem.

Hæc animi tam clara dies rogat illam oculorum:
Illam, oro, dederis; hæc mihi nō rapias.

ΝΤΧΓ' ἐλέησον ἐμὴν. ἐλέησον. ναὶ τὴ ἐκείνη
Χεῖρ' ἐμὴν ἡμᾶρ, νύξ δ' ἐμὴν ἔχει.

Ὁρθαλμῶν μὲν ἐκείνο, Θες, ἡτοὶ τὸ δὲ γόμῃς.
Μὴ μοι τὴν αἰγὴν, θς μοι ἐκείνο φάσθαι.

Luc. 15. 4.

Quis ex vobis si habeat centum oves, & per-
diderit unam ex illis—&c.

O Ut ego angelicis fiam bona gaudia turmis,
Me quoq; sollicito quare per arva gradu.

Mille tibi turis ludunt in montibus agni,
Quos potes hand dubiâ dicere v:ce tuos.

Unus

Unus ego erravi quò me mentis error agebat,
Unus ego fuerim gaudia plura tibi.

Gaudia non faciunt, qua nec facere timorem;
Et plus, qua donant ipsa pericula, placent.

Horum, quos retines, fuerit tibi latior usus.
De me, quem recipis, dulcior usus erit.

Εἰς μὲν ἐγὼ, ἢ μὴ πᾶν περὶ ἡμῶν, ἀλλήμῃ
Εἰς ὃ τοὶ σὺν ἡδονῇ γινώσκουσιν πολλοὶ.

Ἄμυνε δ' μὴ ποιεῖν φόβον, ἢ ποιεῖν δὲ τι χάσμα.
Μιζῶν γὰρ μὲν, ἐμὲ χρῆται ὁ τραυατέρη.

Herodi D. Jacobum obsecranti.

Nescis Jacobus quantum hunc tibi debeat iustum,
Quoq; tu in sacrum saviis inuicem caput.

Scilicet ipso illi donasti hoc ense coronam,
Quo sacrum abscideras scilicet ense caput.

Abcissum pensare caput quæ possit abunde,
Sola hac tam sava & sacra corona fuit.

ΕΝ μὲν, Ἰάκωβε, κεφαλὴν τι ξίφος ἀπῆρες,
Εν τὸδ' καὶ σίφανον ξίφος ἔδωκα πόν.

Μέτρον ἀμείβεσθαι κεφαλὴν, Ἰάκωβε, δύναιτο
Κεῖν & οὐδ' ὡς καλὸς μαρτυρεῖ σίφανος.

Cæci receptis oculis Christum sequuntur.

ECce manniimposit à Christus nova sidera ponit.
Sectantur patriam sidera fida manum.

Hac manus his, credo, cælum est. Hac scilicet astra
Suspicio esse, olim qua geret ille * manu.

* Revel. 1. 16.

XΕἰρ ὁπβαλλομένη Χειρὶ ὁπκαλλῶν ὁππῶν
* Ἀστρὰ. ὁπδ' ὁπ κῆν' ἡ χῆλ' ὁπ.

Χεῖρ αὐτῇ τέτοις πάλιν ὁπανός. Ἀστρὰ ὁπ τιμῶν,
* Ἐν χῆλ' πῶτ' ὁπ Χειρὶς ὁπται ὁπ.

Luc. 19. 4.

Zachæus in Sycomoro.

QUid te, quid jactas alienis fructibus, arbor?
Quid tibi cum foliis non (Sycomore) tuis?

Quippe istic ramo qui jam tibi nutat ab alto,
Mox è divinâ vite racemus eris.

TΙ' ὁπκομπίζεις κῆν' ; ξῆν' ὁπ τι καρπῶ,
Καὶ φύλλοις σῆν' μὴ, σῆν' ὁπ, ποῖς ;

Καὶ γὰρ ὁπ' ἐκρημνῆς σῆν' γῶν μῆν' ὁπ' ὁπ,
* Ἀμπέλε ὁπ κῆν' ὁπ' ὁπ,

FINIS.